

O TEOLOGIE A PREDICĂRII

Înainte de a intra în tainele predicii expositive va fi nevoie de câteva enunțuri clarificatoare pentru acest curs.

Forma cursului așa cum este prezentat în fața studenților, este una prescurtată. Rolul conferențiarului va fi acela de a elabora sau dezvolta fiecare lecție în parte, în orele de curs.

Eficacitatea cursului pentru viitorul păstor - predicator - învățător al Cuvântului va fi dată de trei factori:

- chemarea divină a predicatorului
- însușirea amănunțită a cursului
- practica neîncetată a expunerii Cuvântului

Deși detaliat în scop și metode, cursul în sine, nu este o prezentare exhaustivă a tehnicii pregătirii și expunerii predicii expositive. Rolul viitorului lucrător creștin, va fi acela de a îmbunătăți mereu cunoștințele acumulate pe băncile Institutului Teologic Penticostal cu cele ce vor apare pe piața scrisului în domeniu, căci și în această privință ... „la vremea sfârșitului... cunoștința va crește“ . (Daniel 12:4).

Ca oameni ai lui Dumnezeu, chemați să îmbinăm academicul cu inspirația Duhului Sfânt în expunerea Cuvântului, este important în primul rând a se cunoaște teologia artei interpretative și expositive a Scripturilor, adică teologia predicării. De ce va fi nevoie să se teologizeze și în predică, mai ales când în general se crede că actul rostirii Cuvântului este mai degrabă inspirațional decât academic sau ca rezultat al cercetării și pregătirii personale? Răspunsul poate fi găsit în Cuvântul lui Dumnezeu. Astfel, toți profeții și apostolii Domnului, pe a căror temelie este zidită Biserica lui Christos (cf. Efes. 2:20), au fost instruiți de Dumnezeu să:

- scrie ce au văzut și auzit, pentru generațiile viitoare, ca acestea să învețe citind din scrierile lor (Deut. 6:6-9 ; Isaia 34:16 ; 1 Pet. 1:10-12 ; Apoc. 1:3, 11c, 19);

- cerceteze cu de-amănuntul cele scrise pentru a putea descifra planul lui Dumnezeu cu oamenii, așa cum este acesta revelat în Cuvântul Său (Daniel 9:2 ; 1 Pet. 1:10-12);

- să se reazeme pe înțelepciunea absolută și inspirația Duhului Sfânt în cercetarea lor asupra Scripturilor (1 Pet. 1:11 ; Ioan 14:26 ; Daniel 2:20-22);

- compare decoperirile lor cu cele ale altor cercetători ai Scripturilor, pentru a nu cădea victimă interpretărilor personale (2 Pet. 1:20), sau influențelor demonice (Colos. 2:18-19 ; Rom. 8:38-39 ; 2 Cor. 11:14 ; Gal 1:8), și pentru a nu duce în rătăcire poporul lui Dumnezeu (Gal. 1:11-12, 15-19 ; 2:1-2 ; 1: 6-7).

- practica personală a studierii Cuvântului să fie una contiună (2 Tim. 4:2a; 1 Cron. 12:32 ; Estera 1:13 ; Ioan 5:39).

În virtutea celor de mai sus, o cunoaștere corectă a teologiei predicării este absolut necesară. Și aceasta cu atât mai mult cu cât studentul în Teologie, trebuie să cunoască adevărul despre arta teologizării adică, faptul că teologia este o știință a cărei formă complexă de cercetare în domeniul Cuvântului Scripturii, se bazează în modul clasic al Cuvântului, pe patru stâlpi:

Scriptura
rațiunea
tradiția iudeo-chreștină
empiricismul sau experiența personală.

Prin urmare, a predica, nu este un lucru de apucat. Actul predicării trebuie precedat fără excepție de:

- cercetarea teologică a Cuvântului Scripturii
- inspirația supranaturală a Duhului Sfânt
- rugăciune
- integritate pastorală
- trăirea personală a mesajului, înainte de predicarea lui altora.

ASPECTE SPECIALE ÎN TEOLOGIA PREDICĂRII

Teologia predicării începe cu *actul ascultării*. Imperativul divin și apostolic este acesta: „Propovăduiește Cuvântul...” (2 Tim. 4:2a). Apoi, din același pasaj paulin, precum și din Marea Comisionare pentru Misiune a Bisericii de către Isus Christos (Mat. 28:19-20; Marcu 16:15), rezultă că predicarea Cuvântului este o *comisionare* divină. Privită istoric predica *sui generis*, este o particularitate distinctă a Bisericii, și prin aceasta o *funcție* a Bisericii. Autorul creștin John A. Broadus, scria: „Predicarea este caracteristică Bisericii. Nici o altă grupare religioasă nu a făcut obiceiul adunării oamenilor ei în formă regulată, pentru instruire și mângâiere, o practică integrală a închinăciunii divine”.¹ Pe de altă parte, P.T. Forsyth, observa corect când scria că „prin actul predicării,

Chreștinismul stă sau se prăbușește, pentru că aceasta este metoda de introducere a Evangheliei în lume".²

Termenul grecesc pentru predicare este KERUSSO, și acesta revelează rădăcina sa în KERYGMA sau Evanghelia propriu-zisă.

Prin urmare, predica devine un act teologic prin excelență deoarece predicatorul va vorbi despre Dumnezeu și pentru Dumnezeu. Din această perspectivă, aspectul teologic al predicării trebuie să ia *forma trinitară*.

Dumnezeu care vorbește

Predicarea trebuie să înceapă cu o confesiune personală și colectivă: noi predicăm fiindcă Dumnezeu vorbește. Filozoful chreștin Carl F. H. Henry afirma: „revelația lui Dumnezeu, este o inițiativă personală a lui Dumnezeu; este comunicarea liberă a lui Dumnezeu prin care El personal și-a făcut de cunoscut viața privată într-o decoperire generală și specială, nouă oamenilor”.³

Numai în Vechiul Testament, expresia „așa vorbește Domnul“, apare de aproximativ 3808 de ori.⁴

Raportat la Dumnezeu care a vorbit (Evrei 1:1-2) și care continuă să vorbească prin Cuvântul Său și prin natura (Rom. 1:19-20), la fel prin Duhul Său cel Sfânt (Ioan 14:26); 16:13), predicatorul este exponentul:

umilinței (nu vorbește de la sine)
parteneriatului cu Dumnezeu
autorității lui Dumnezeu (Fpt. 4:29)

Teologul Reformat John Calvin observa acest adevăr când scria: „Cuvântul purcede din gura lui Dumnezeu într-o așa manieră, identică cu cea a purcederii lui din gura oamenilor; căci Dumnezeu nu vorbește direct din cer, ci El alege oamenii ca instrumente ale Sale”.⁵ Predicatorul devine gura lui Dumnezeu pentru lumea căreia i se adresează.

Fiul care mântuiește

Citându-l din nou pe filozoful chreștin Carl Henry am găsit că „numai un Dumnezeu care ne invadează, poate pretinde dreptul de Proprietar asupra Bisericii”.⁶

Predica chreștină conduce la:

- descoperirea întrupării lui Dumnezeu în Isus
- realizarea aspectului incarnațional al actului predicării prin faptul că predicatorul este în persoană în fața audienței

Christos

- descoperirea modelului suprem, pentru actul predicării în Isus
- descoperirea subiectului central al mesajului predicatorului - și acesta este Isus Christos Mântuitorul (2 Cor. 4:5)
- descoperirea adevărului că mesajul prediciei nu poate fi disociat de viața, crucea, moartea și învierea lui Isus (1 Cor. 1:17, 23 ; 2:2-5)
- descoperirea că distincția mesajului prediciei este speranță și glorie pentru fiii oamenilor (1 Cor. 2:7-9).

Duhul care iluminează

Predicatorul stă în fața adunării ca *lucrătorul extern* al Cuvântului, dar Duhul Sfânt este *lucrătorul intern, ascuns* al aceluiași Cuvânt. Și predicatorul și adunarea sunt dependenți total de iluminarea Duhului Sfânt pentru înțelegerea Cuvântului (1 Cor. 2:14-15 ; Luca 24:27-32 ; Ioan 14:26). Comentând rolul suprem al Duhului Sfânt în actul predicării și înțelegerii Cuvântului, păstorul și autorul creștin Martyn Lloyd-Jones scria:

Caută-L (Pe Duhul Sfânt, n.a.), neîncetat.

Apoi, du-te dincolo de căutarea Lui; așteaptă să-L întâlnești. Aștepti tu să se petreacă ceva când te ridici la amvon, ca să predici? Or, îți zici doar: „Eu mi-am pregătit mesajul, am să li-l spun acum; poate că unii îl vor aprecia, poate că alții nu?“ Aștepti tu ca mesajul pe care-l vei rosti să fie un factor de decizie în viața cuiva? Acest aspect este învederat în actul predicării... Caută această putere, așteaptă această putere, tânjește după această putere; și când această putere (a Duhului Sfânt, n.a.), vine, să depinzi de ea.⁷

Predicarea în sine este *logică*.

Apostolul Pavel spunea: „Dar cum vor chema pe Acela în care n-au crezut? și cum vor crede în Acela, despre care n-au auzit? și cum vor auzi despre El fără propovăduitor?“ (Rom. 10:14). Importanța predicării este așa de mare, încât cel mai mare predicator al Mileniului al 2-lea, Charles Spurgeon⁸, afirma pe bună dreptate: „Viața, moartea, iadul și lumi necunoscute atârnă de predicarea și ascultarea unei predici“.⁹ Predica este în esență *doxologică*, deoarece scopul final al fiecărui mesaj trebuie să fie acela de a înălța Numele Domnului și Mântuitorului Nostru Isus Christos (Efes. 1:12 ; Rom. 15:18).

ASPECTE PRACTICE ALE TEOLOGIEI PREDICĂRII

Predica în sine nu este doar teorie. Teologia adevărată nu este numai filozofie și raționamente despre divinitate. Omiletica (știința despre arta predici, n.a.), și teologia

propriu-zisă, se îmbină armonios, oferind trăire practică pentru predicator și ascultătorii Cuvântului. Fiind o lucrare publică, predica este rațională și dialogică. În Fapte 17:2 apostolul Pavel „a vorbit (a raționat dialogând de la grecescul *dialogomai*, n.a.), cu ei din Scripturi“.

Predica este conversațională și de mărturie pentru predicator și ascultători. În Fapte 20:11 citim: „După ce s-a suit (ap. Pavel, n.a.), iarăși (în casa, n.a.)... a cinat și a mai vorbit (a conversat cu ei - de la grecescul *homileo*), cu ei multă vreme ...“; iar în Fapte 20:21 citim: „și să vestim Iudeilor (să mărturisim, să fim de mărturie, de la grecescul *martureo*, n.a.) și Grecilor pocăința față de Dumnezeu și credința în Domnul Nostru Isus Christos“.

Alte aspecte practice:

- predica înseamnă *armonie* de la grecescul *homologeō*, (cf. 1 Ioan 4:14 ; 1 Tim. 6:12). Mesajul nostru este în armonie cu mesajul Scripturilor.

- predica este *apologetică* de la grecescul *apologia*, care sugerează o apărare verbală a credinței creștine - (cf. Fapte 22:1 ; Filipeni 1:7,16 ; 2 Tim. 4:16).

- predica este *motivațională* în scopul ei final. În urma mesajului, se așteaptă o decizie spre Christos din partea audienței (Fapte 2:37).

Note bibliografice;
Cap. 1

1. John A. Broadus, *On the Preparation and Delivery of Sermons*, rev. Vernon L. Stanfield (San Francisco : Harper and Row, 1979), IV.

2. P.T. Forsyth, *Positive Preaching and the Modern Mind* (Grand Rapids: Eardmans, 1964), 5.

3. Carl F. H. Henry, *God, Revelation and Authority*, vol. 2 (Waco: Ward Books, 1976), 17.

4. As cited in Martyn Llyod-Jones, *Authority*, London: Inter-Varsity Press, 1958), 50.

5. John Calvin, *Commentary on Isaiah* [55:11], cited in Ronald S. Wallace, "The Preached Word as the Word of God"; in *Readings in Calvin's Theology*, ed. Donald Mckim (Grand Rapids: Baker Book House, 1984), 231.

6. Henry, *God, Revelation and Authority*, vol. 2, 28.

7. Martin Lloyd-Jones, *Preaching and Preachers* (Grand Rapids: Zondervin, 1971), 325.

8. Michael Duduit, "The Ten Greatest Preachers of the Millenium", *Preaching* 15:4 (January-February 2000):20-21.

9. Charles H. Spurgeon, *Metropolitan Tabernade Pulpit*, 39 (London: Alabaster and Passmore, 1862-1917):170.

PREDICA EXPOZITIVĂ

După forma pe care o îmbracă, o predică poate fi:

1. *Topică sau cu subiect*

Acest tip de predică este caracterizat prin aceea că predicatorul își construiește mesajul pe marginea unui subiect anume. Subiectul poate să fie biblic sau extrabiblic. După găsirea subiectului predicatorul caută argumente biblice pe care le organizează logic și astfel își construiește un mesaj pe care să-l prezinte audienței. *Predicile doctrinale* pot să fie, construite ușor pe această metodă.

2. *Textuală*

Acest tip de predică, este construit în mod clasic, pe baza unui singur verset biblic, cel mult două. Tema centrală și diviziunile principale ale predicii trebuie să fie desprinse logic din pasajul sau versetul ales. Scopul acestei predici este să expună cu exactitate ceea ce acel pasaj vrea să spună. În interpretarea unor homileticieni, predica textuală, este sinonimă cu cea expozitivă.

3. *Narativă*

Predica narativă, la modă în Bisericile din vest în aceste zile, comportă povestirea unui pasaj biblic în forma în care pasajul apare în Scripturi și deducerea unei concluzii practice, contemporane.

4. *Biografică*

Acest tip de predică se prezintă sub forma studiului amănunțit al vieții unui personaj biblic, studiu care poate fi organizat după toate rigorile omileticii și care să concludă cu aplicații practice pentru contemporaneitate.

5. *Monolog dramatic*

Ca formă mai nouă de predică, monologul dramatic este un fel de predică *ilustrată*. Altfel spus, acest tip de predică este o formă distinctă de forma biografică, al cărei spe-

cific este acela că predicatorul alege viața unui personaj biblic, se îmbracă în stilul personajului și vorbește în cea mai mare parte la persoana întâi, timpul trecut și prezent.

6. Teologică

Este predica similară cu cea topică și doctrinală. Scopul este expunerea unui aspect al credinței creștine. Deosebirea de predica doctrinală este aceea că în timpul construcției și expunerii predicii, se axează mai mult pe lucrări de referință teologică decât pe anumite texte biblice.

7. Discursul etic

Discursul etic este o formă scurtă de predică bazată pe un motiv moral - etic al vieții creștine. Deși asemănător cu predica topică, se deosebește de aceasta prin faptul că accentul este pus mai mult pe argumente academice și filozofice decât pe Scripturi.

Predica expozitivă

Definiție - o predică expozitivă, prezintă un pasaj biblic, organizat în jurul unei teme centrale și ale cărui idei principale izvorăsc natural din pasajul ales. Caracteristicile esențiale ale predicii expozitive sunt:

- aceasta trebuie să se construiască pe marginea unui pasaj dat/ales. Înțelesul aceluși pasaj trebuie găsit negreșit.
- înțelesul pasajului trebuie văzut în textul ales și în contextul imediat al textului.
- adevărul etern, inclus în pasaj trebuie elucidat cu cea mai mare exactitate.
- adevărul care se desprinde din pasaj, trebuie construit în jurul unei idei centrale.
- ideile principale ale predicii trebuie găsite logic în pasajul în studiu.
- orice metodă omiletică pentru analiza și expunerea

pasajului, poate fi întrebuințată.

- ascultătorii trebuie motivați să înțeleagă adevărul expus și să-l trăiască zilnic.

În general vorbind, predica expozitivă este de două feluri:

expoziție generală - adică predicare din texte special selectate, chiar din același capitol, fără o ordine anume.

expoziție sistematică - adică, predicarea exhaustivă a unui capitol sau a unei cărți din Biblie, prin divizarea materialului sau textului ales în porțiuni logice.

Predicatorul englez, Martyn Llyod - Jones a fost unul din predicatorii expozițivi, care, de exemplu, a predicat din Epistola către Romani sistematic timp de 13 ani!

Potrivit *The Westminster Directory* publicat în 1645, „ideea reală a predicii expozițive este aceea că predicatorul trebuie să devină o voce audibilă pentru textul ales, o gură deschisă a Cuvântului lui Dumnezeu către ascultătorii săi ... în așa fel încât textul său să le vorbească... să fie auzit; fiecare punct al textului său trebuie prezentat de așa manieră încât ascultătorii săi să desprindă din mesajul său, vocea lui Dumnezeu”.¹

Predica expozitivă, având autoritate biblică, își are originea în Scriptură.

1. Evidența Vechiului Testament

În istoria lui Israel, găsim că un moment de trezire spirituală s-a produs după întoarcerea poporului din robia babiloniană, când Ezra asistat de 13 leviți și-a construit un amvon din lemn, de la care a început să prezinte poporului însemnătatea Cuvântului Legii. Astfel, studentul în omiletică va citi: „Și preotul Ezra a adus Legea înaintea adunării, alcătuită din bărbați și femei și din toți cei ce erau în stare s-o înțeleagă. Era întâia zi a lunii a șaptea. Ezra a citit în carte de dimineață până la amiază, pe locul deschis dinaintea porții apelor, în fața bărbaților și femeilor și în fața celor ce erau în stare s-o înțeleagă. Tot poporul a fost cu luare aminte la cetirea cărții legii.

Cărturarul Ezra stătea pe un scaun de lemn, ridicat cu prilejul acesta. Lângă el, la dreapta, stătea Matitia, Șema, Anaia, Urie, Hilchia și Maaseia și la stânga: Pedaia, Mișael, Malchia, Hașum, Hașbadana, Zaharia și Meșulam.

Ezra a deschis cartea înaintea întregului popor, căci stătea mai sus de cât poporul. Și când a deschis-o, tot poporul s-a sculat.

Iosua, Bani, Șerebia, Iamin, Acub, Șabetai, Hodia, Maaseia, Chelita, Azaria, Iozabad, Hanan, Pelaia și Leviții, lămuriau poporului Legea și fiecare stătea la locul lui. Ei citeau deslușit în cartea Legii lui Dumnezeu, și-i arătau înțelesul, ca să-i facă să înțeleagă ce citiseră“. (Neemia 8:2-5, 7-8).

Să privim în acest pasaj și în mod special la v.8 care zice: „Ei citeau deslușit în cartea Legii lui Dumnezeu și-i arătau înțelesul, ca să-i facă să înțeleagă ce citiseră“. Trei elemente speciale pot fi văzute în expunerea Cuvântului de către Ezra și Leviții care-l asistau și lucrau împreună cu el:

a) *Maniera citirii* ^{→ ROSTRII} *Cuvântului*

v.8a - Ei citeau *deslușit* în cartea Legii...

Adevărul Scripturii se pierde pentru noi atunci când nu citim clar, deslușit. Secole mai târziu, ap. Pavel va recomanda același principiu de interpretare, când scriind evanghelistului Timotei îi va zice: „Până voi veni la tine, ia seama bine la citire... și la învățatura pe care o dai altora“. (1 Tim. 4:13). Citirea Cuvântului și în particular pentru studiu și în public, când se predică, va comporta:

articulare corectă - se va evidenția deci,

vorbirea

enunțare/pronunțare corectă - se va evidenția deci,

sunetul

enunțare convingătoare - se va evidenția deci,

sensul

Din biografia marelui expozitor Charles Spurgeon, reiese că în anul 1857, pe 7 oct. a vorbit unei audiențe de 23,654 de oameni în Palatul de Cristal, cu ocazia unei zile naționale de post și rugăciune. Cu o zi înainte de eveniment s-a dus să vadă locul și să verifice acustica locului, ca să știe cum să vorbească spre a fi auzit de o asemenea adunare. Ajuns acolo, a rostit cuvintele din Evanghelia după Ioan 1:29f: Iată Mielul lui Dumnezeu, care ridică păcatele lumii!“ Un muncitor care lucra acolo, pe o schelă, vopsind, a fost atât de pătruns de răsunetul vocii lui Spurgeon, încât a crezut că glasul vine direct din cer de la Dumnezeu. S-a dus acasă, auzind tot timpul acele cuvinte în inima lui. Nu a putut să doarmă toată noaptea. A doua zi, înainte de începerea serviciului divin, s-a prezentat la Spurgeon și a mărturisit credință personală în Isus Christos. Atunci și-a recăpătat liniștea!²

b) *Revelarea adevărului Cuvântului*

v.8b... și-i arătau înțelesul...

Se poate observa că ei au expus Cuvântul au revelat adevărul

c) Aplicare adevărului Cuvântului

v.8f ... ca să-i facă să înțeleagă ce citiseră.

Ca cineva să înțeleagă Cuvântul, pe lângă explicație, trebuie aplicație practică
transpunerea lui în contemporaneitate
contextualizarea în timp și loc.

2. Evidența Noului Testament

În predica N.T. , Isus Christos ne dă pilda supremă. De la El învățăm să:

-tâlcuim/explicăm Scripturile (Luca 24:27)

La fel va predica ap. Petru (Fapte 2:14 - 36) și Ștefan (Fapte 7).

-împărțim corect Cuvântul (2 Tim.-2:15), adică să
explicăm Scriptură cu Scriptură (2Pet. 1:20-21 ; Luca 24:27).

3. Considerente speciale

Următoarele considerente speciale trebuie să fie luate în seamă în predica
expozitivă:

- Cunoașterea cu acuratețe a istoriei textului
- rămânerea în context
- gramatica textului
- doctrina textului
- subiectul textului

Nu se poate construi un mesaj expozitiv fără descifrarea temei centrale. Teologul și
predicatorul englez F. B. Meyer afirma: „secretul comunicării Cuvântului nu stă în a
rosti șapte lucruri ci a rosti un singur lucru de șapte ori“.³

Teologul american Unger remarca:

Nu contează cât de lung este textul pe care l-am ales pentru
a fi explicat, dacă este tratat în așa fel încât înțelesul său
real care era și în mintea autorului Bibliei, este comunicat
și aplicat la nevoile prezente ale ascultătorilor, atunci
mesajul devine predică expozitivă... Noi nu predicăm
despre Biblie ci din Biblie. „Ce vorbește Domnul“ este

alpha și omega predicii expozitive. Aceasta începe în Biblie și se încheie în Biblie, de asemenea tot ce este inclus în ea este din Biblie...⁴

4. Compoziția predicii expozitive

Ca oricare altă predică, forma predicii expozitive este următoarea:

- ① introducere
explicație
aplicație
ilustrare
- ② CUPRINS
- ③ perorație sau concluzie — INCHEIERE
- ④ condensație sau cristalizarea adevărului
personalizarea adevărului
invitație

5. Avantajele predicii expozitive

- Familiarizarea Bisericii cu textul sacru

Sociologul creștin american, George Barna, face următoarea observație despre Biserica Secolului XXI: „Se pare că în ciuda predicilor biblice, în ciuda studiilor biblice, a întâlnirilor pe grupe, nu s-a reușit implementarea unei cunoștințe biblice solide printre membrii bisericilor“.⁵

- Responsabilitate pentru predicator
 - să predice ce vrea Domnul, nu ce vrea el
 - să fie harnic, studiind profund Cuvântul
 - să abordeze pasaje pe care altfel le-ar evita
- Protecție pentru predicator
 - să nu devină interesat numai într-un singur subiect
 - să nu folosească Scriptura ca pe o unealtă a interesului personal
 - să-l absolve de stresul provocat de neștiința a ce va predica mâine
- Bucurie pentru predicator
 - pentru a fi inspirat gust pentru Cuvânt în membrii Bisericii

DUHUL SFÂNT ȘI PREDICA EXPOZITIVĂ

Fără iluminarea expresă a Duhului Sfânt nu este nici înțelegere corectă a Cuvântului nici expunerea acestuia în fața ascultătorilor.

Marele expozitor, Spurgeon afirma:

Dacă este un rezultat divin în urma Cuvântului lui Dumnezeu, acesta trebuie adus de Duhul Sfânt. După cum Dumnezeu a mers înaintea copiilor lui Israel când a despărțit Marea Roșie, după cum, cu siguranță i-a condus prin pustie prin nor și stâlpul de foc, tot așa puternica prezență a Domnului Nostru trebuie să meargă cu Cuvântul Său, dacă dorim ca o binecuvântare să rezulte din el.¹

O predică cu efect, nu este o predică manipulativă. Această predică cu efect este numai atunci când omul lui Dumnezeu vorbește mânat de Duhul Sfânt.

ILUMINAREA

Este lucrarea supranaturală a Duhului Sfânt prin care ochii, mintea și inima expozitorului Cuvântului sunt deschise pentru a înțelege sensul și mesajul Scripturilor. Iluminarea nu trebuie confundată cu celelalte două lucrări ale Duhului Sfânt în relație cu Cuvântul și care sunt *revelația și inspirația*.

Revelația este actul prin care Dumnezeu S-a făcut de cunoscut. Aceasta a venit prin natură (cf. Rom. 1:20 - revelația naturală); prin Cuvânt (cf. 1 Cor. 2:10 - revelația specială); prin încarnarea lui Isus (Ioan 1:14 ; Evr. 1: 1-3 - revelația incarnațională sau excepțională).

Inspirația este vehicolul prin care Dumnezeu s-a revelat sfinților Săi profeți și apostoli (2 Pet. 1:21).

Iluminarea sau înobilarea minții noastre de a înțelege tainele Cuvântului, se vede ca un adevăr recunoscut în paginile Sfințelor Scripturi.

În V.T. avem următoarele pasaje:

Ps. 119:18

Ps. 119:33-34

În N.T. pasajele clasice sunt următoarele:

Luca 24:45
Efes. 1:17-18
Filipeni 1:9-11
Colos. 1:9-11
1 Ioan 2:20,27

Inspirația este:

verbală - cuvintele sunt inspirate (cf. 1 Cor. 2:12-13)

plena - adică toate cuvintele Scripturii sunt inspirate (2 Tim. 3:16 - termenul folosit aici este grecescul *THEOPNEUSTOS*, care înseamnă - "emanat de Dumnezeu" ; "insuflat divin"

ILUMINAREA -TEOLOGIE ȘI PRACTICĂ

Iluminarea este tot timpul înțeleasă în legătură cu Cuvântul scris. De-a lungul istoriei Bisericii au fost oameni care au pretins iluminare și inspirație extrabiblică. Comentând acest aspect, teologul Reformat John Calvin, scria:

Vreau să întreb pe acei oameni ce fel de alt spirit au în ei afară de Spiritul lui Christos care a fost promis ucenicilor... și ce fel de Spirit ne-a promis Mântuitorul nostru că ne trimite? Unul care nu va vorbi de la sine (Ioan 6:13), ci Unul care ne va ilumina asupra adevărului pe care El ni l-a trimis prin Cuvânt. De aici concludem că lucrarea Duhului Sfânt nu este aceea de a alcătui doctrine noi, neuzite, nici aceea de a aduce revelații noi prin care să fim depărtați de la adevărul adus prin Evanghelii, ci aceea de a pecetlui în mințile noastre, adevărul recomandat prin Evanghelii.²

Pe de altă parte, reformatorul Lutheran, Martin Luther, compara pe cei ce pretind revelații extrabiblice cu un roi de insecte care "zboară fără țintă în norii propriilor lor vise și care refuză să-și bazeze credința pe Scriptură." ³ Vorbind despre rolul iluminării în credința care vine prin *sola scriptura*, în cartea sa *Jugul Voinței*, Luther notează:

Niciunul care nu are Duhul lui Dumnezeu în el, nu pricepe

o iotă din Scripturi. Toți oamenii au inimile întunecate, în așa măsură, că și atunci când aceștia citează un pasaj biblic, ei nu înțeleg ce vrea să spună acel pasaj ... Duhul Sfânt este necesar pentru înțelegerea întregii Scripturi și a fiecărei părți din Scripturi.⁴

Iluminarea omului pentru înțelegerea tainelor Cuvântului este necesară din momentul mântuirii, căci mintea acestuia este întunecată de Diavolul (2 Cor. 4:3-4); numai după ce mahrama necunoașterii este luată de Dumnezeu (2Cor. 3:16) omul mort în păcat și deci față de lucrurile lui Dumnezeu (Efes. 2:1), poate să priceapă lucrurile lui Dumnezeu. Contemplând asupra acestui adevăr, teologul Paul Wooley, scrie:

Este o mare diferență de opinie între un creștin și un necreștin, între un om care a fost reînviat de Duhul lui Dumnezeu și unul care nu a fost reînviat încă. Diferența de opinie are o influență vitală asupra înțelegerii clarității Scripturii. Omul spiritual are, prin regenerare o bază de înțelegere pe care omul natural nu o are. Chiar dacă amândoi posedă abilități mintale egale, numai omul spiritual are cheia cu care să deschidă înțelesul Bibliei.⁵

Expozitorul Cuvântului, va trebui să noteze următoarele aspecte speciale despre iluminare:

1. Iluminarea, nu însemnează că tot ce s-a scris despre Dumnezeu poate fi înțeles (Deut. 29:29).
2. Iluminarea nu exclude nevoia de învățători dintre oameni pentru priceperea Cuvântului Bibliei (1 Ioan 2:27 cu Efes. 4:11-13).
3. Iluminarea nu lucrează dincolo de Cuvântul Scripturilor (ex. în biologie, istorie etc.)
4. Iluminarea nu exclude importanța studiului sistematic a Cuvântului (2 Tim. 2:7).
5. Iluminarea nu garantează neapărat unitate doctrinară, deoarece:
 - a) unele pasaje sunt dificile pentru a se ajunge la o formulare doctrinară.
 - b) unele sunt abordate cu presupuziție teologică și

denominațională

c) altele încă nu au fost studiate suficient

REZULTATELE ILUMINĂRI PRIN DUHUL SFÂNT

Pasajul clasic Nou Testamental care vorbește despre importanța iluminării pentru expozitorul Cuvântului, este 1 Cor. 2:6-14 - "*Totuși ceea ce propovăduim noi, printre cei desăvârșiți, este o înțelepciune ; dar nu a veacului acestuia, nici a frunțașilor veacului acestuia, care vor fi nimicțiți. Noi propovăduim înțelepciunea lui Dumnezeu, cea tainică și ținută ascunsă, pe care o rânduiise Dumnezeu, spre slava noastră, mai înainte de veci, și pe care n-a cunoscut-o niciunul din frunțașii veacului acestuia; căci, dacă ar fi cunoscut-o, n-ar fi răstignit pe Domnul slavei.*

Dar, după cum este scris: „Lucruri pe care ochiul nu le-a văzut, urechea nu le-a auzit, și la inima omului nu s-au suit, așa sunt lucrurile, pe care le-a pregătit Dumnezeu pentru cei ce-L iubesc. Nouă însă Dumnezeu ni le-a descoperit prin Duhul Său. Căci Duhul cercetează totul, chiar și lucrurile adânci ale lui Dumnezeu. În adevăr, cine dintre oameni cunoaște lucrurile omului, afară de duhul omului, care este în el? Tot așa nimeni nu cunoaște lucrurile lui Dumnezeu afară de Duhul lui Dumnezeu. Și noi n-am primit duhul lumii, ci Duhul care vine de la Dumnezeu, ca să putem cunoaște lucrurile, pe care ni le-a dat Dumnezeu prin harul Său. Și vorbim despre ele nu cu vorbiri învățate de la înțelepciunea omenească, ci cu vorbiri învățate de la Duhul Sfânt, întrebându-l o vorbire duhovnicească pentru lucrurile duhovnicești. Dar omul firesc nu primește lucrurile Duhului lui Dumnezeu, căci, pentru el, sunt o nebunie ; și nici nu le poate înțelege, pentru că trebuiesc judecate duhovnicește.”

Rațiunea paulină pentru a introduce nevoia și importanța iluminării, este dată de:

- filozofia umanistă (1 Cor. 1-2)
- psihologia umanistă (1 Cor. 1.)
- nebunia înțelepciunii umane (1 Cor. 1.)

Inspirat de Duhul Sfânt, ap. Pavel concludă că aparte de iluminarea Duhului Sfânt nu există înțelegere pentru lucrurile lui Dumnezeu, în particular pentru mântuire (1 Cor. 2:11-12)

Teologul Bernard Ramm descopere în scrierile lui Martin Luther, acest concept paulin. Ramm notează:

Pentru Luther, există o claritate externă și una internă a Scripturilor. Astfel, prin legea folosirii uzuale a limbii, un

chreștin poate să înțeleagă Scriptura ca pe un document scris. Aceasta este claritatea externă a Scripturii. Datorită păcătoșeniei sale, omul are nevoie de o asistență internă, pentru ca acesta să priceapă că Scriptura sau Cuvântul lui Dumnezeu, este Cuvântul lui Dumnezeu. Rezultă deci, că Scriptura este o entitate spirituală care poate fi pătrunsă numai prin credință și cu ajutorul Duhului Sfânt.

Aceasta este claritatea internă a Scripturilor.⁶

În urma iluminării Duhului Sfânt, expozitorul, găsește că:

1. Nu mai este tributar tradițiilor și dogmelor
2. Biblia este la îndemâna oricărui Chreștin doritor s-o cunoască.
3. Studiul biblic, devine practic, o comuniune personală cu Dumnezeu.
4. Iluminarea produce bucurie (Luca 24:32)

Note bibliografice
cap. 5

1. C.H. Spurgeon, *An All Round Ministry* (reprint, Pasadena, Texas: Pilgrim, 1973), 339.
2. John Calvin, *Institutes of the Christian Religion*, trans. and annotated by Ford Lewis Battles (reprint of 1536 ed. ; Grand Rapids: Eerdmans, 1975), 1:9, 1.
3. J. Theodore Muller, "The Holy Spirit and the Scriptures," *Revelation and the Bible*, ed. by Carl F. H. Henry (Grand Rapids : Baker , 1959), 278.
4. John Dillenberger, ed. Martin Luther : *Selections From His Writings* (Garden City, N. Y. ; Anchor, 1961), 174-175.
5. Paul Wooley, "The Relevancy of Scripture", in *The Infallible Word*, ed. by N. B. Stonehouse and Paul Wooley (Phillipsburg, N.J. ; Presbyterian and Reformed, 1978), 201-202.
6. Bernard Ramm, *Questions About the Spirit* (Waco, Texas : Word, 1977), 84.

EXPOZITORUL ȘI RUGĂCIUNEA SA

Studentul în omiletică și predicatorul creștin, nu sunt maeștrii Cuvântului Scripturii; dimpotrivă, aparte de studiul personal zilnic, fără iluminarea Duhului Sfânt și fără depinderea totală de Dumnezeu, demonstrată printr-o viață de rugăciune, aceștia nu pot face nimic. Isus Christos și marii oameni ai Cuvântului au demonstrat constant o viață de studiu împletită cu rugăciunea.

Mărturia Scripturii

Cel mai bun exemplu de oameni ai Cuvântului și rugăciunii, îl putem găsi în paginile Sfintelor Scripturi. Atât sfinții Vechiului Testament cât și sfinții Noului Testament au excelat în viața lor armonioasă de rugăciune împletită cu studiul și proclamarea Cuvântului.

Sfinții Vechiului Testament

Pentru scopul acestui curs, să urmărim trei personalități ale Vechiului Testament, angajate profund în mânăuirea Cuvântului Scripturii, fie prin predicarea lui fie prin profetirea Cuvântului.

Moise. A avut o lucrare similară cu cea a predicatorului de azi. El a vorbit și făcut de cunoscut Cuvântul lui Dumnezeu, prezentând acest Cuvânt exact la nevoile contemporanilor săi. În asocierea rugăciunii cu promovarea Cuvântului, vom întâlni, în cazul lui Moise, următoarele particularități în rugăciune:

- mijlocirea pentru răscumpărarea poporului (Exod 32:11-14)
- intervenție pentru salvarea reputației lui Dumnezeu (Ex. 32:12)
- rugăciune prin care s-a interpus între popor și Dumnezeu (Ex. 32:31-32)
- rugăciune de invocare a aducerii aminte a legămintelor divine (Ex. 32:13-14)

Samuel. Profet, predicator și judecător în Israel, Samuel stă în picioare într-o statură spirituală care-l recomandă chiar în fața lui Dumnezeu (Evrei 11:32). Rugăciunea care a însoțit actul său profetic și predicativ, comportă următoarele caracteristici:

- perceperea vocii divine pentru predicator/profet
(1 Sam. 12:23)

- rugăciune pentru popor să accepte voia divină
(1 Sam. 12:23f)
- proclamarea voiei divine
(1 Sam. 12:15-19)

Daniel. Acest profet/predicator și om al rugăciunii este singularizat în paginile Sfintelor Scripturi pentru ținuta lui spirituală alături de alți doi giganți ai rugăciunii și prediciei, Iov și Noe (Ezech. 14:13-20 ; Evrei 11:7 ; 2 Petru 2:4-9). Când Daniel se roagă, trebuie observat:

- cerere pentru obținerea de informații direct de la Dumnezeu (vezi visul lui Nebucadențar, Dan. 2)
- cerere pentru o interpretare corectă a Cuvântului lui Dumnezeu (Dan. 2).
- rugăciune meditativă asupra Cuvântului specific din Ier. 25 și 29 - Dan. 9.
- cerere pentru restaurarea Ierusalimului (Dan. 9:16)
- cerere pentru rezidirea Templului (Dan. 9:17)
- cerere pentru reînțoarțarea lui Israel din robia babiloniană (Dan. 9:18-19).
- rugăciune pentru smerirea sufletului său (Dan. 10:2-3; rugăciunea aceasta este acompaniată de post (v.3).
- rugăciune pentru cunoașterea mersului istoriei lumii (Dan. 10-12). Se vede că un om al lui Dumnezeu care învață pe alții din Cuvânt, trebuie să cunoască evenimentele socio-politico-economice ale timpului și chiar să poată să vadă în avans aceste realități ca să informeze corect poporul Domnului, ca acesta să știe ce să facă în fiecare clipă (1 Cron. 12:32).

Sfinții Noului Testament

Dimensiunea acestui curs omiletic nu ne permite o analiză exhaustivă a vieții de rugăciune împletită cu cea de vestire a Evangheliei, așa cum rezultă aceasta din mărturia lui Isus și a apostolilor. Vom privi din nou la trei exemple conclusive și practice.

Isus Christos. Mântuitorul nostru este o pildă supremă în toate lucrurile. Viața Sa de rugăciune împletită cu cea de vestire a Cuvântului Sfânt este impresionantă. Cei patru Evangheliști privesc la Isus din patru perspective:

- Matei - prezintă pe Isus ca Rege
- Marcu - prezintă pe Isus ca Slujitor
- Ioan prezintă pe Isus ca Dumnezeu
- Luca - prezintă pe Isus ca Om

Fiind Om, El se roagă ca un om al lui Dumnezeu.

Evanghelistul Luca, insistă asupra acestui aspect, mai mult decât ceilalți trei evangheliști. Astfel, Împăratul, Profetul, Preotul și Predicatorul Isus se roagă:

- ca o măsură vitală pentru atragerea oamenilor când va predica (Luca 3:21-22 ; 24:49-51 ; 5:16).

- să poată confrunta pe antagoniștii timpului Său (Luca 5:16-17)

- pentru numirea apostolilor (Luca 6:12)

- pentru învățarea apostolilor (Luca 11:2-4)

- pentru a anunța programul Bisericii Sale (Luca 9:18 ; Mat. 16:18-19).

- pentru anunțarea venirii Sale a doua oară (Luca 9:18, 29-35).

- pentru înnoirea Sa (Luca 9:18, 29-35)

- a învățat apostolii Săi să se roage pentru secerișul sufletelor (Mat. 9:38).

Primii Chreștini. Aceștia învățând direct de la Mântuitorul lor, au practicat o viață de rugăciune, cu scop precis. Astfel, s-au rugat pentru:

- umplerea cu Duhul Sfânt (Fapte 1:14 ; 2:33)

- alegerea lucrătorilor chreștini (Fapte 1:21-26)

- a oferi un model și o pildă (Fpt. 3:1)

- putere în vestirea Evangheliei (Fpt. 4:24-31)

- curaj în fața autorităților civile și religioase (Fpt. 4:26-29).

- predicarea Cuvântului (Fpt. 6:4). Primii chreștini, au ridicat valoarea rugăciunii alături de alte trei laturi ale lucrării chreștine:

- învățătura apostolilor (deci Cuvântul)

- legătura frățescă (deci părășia Bisericii)

- frângerea pâinii (deci credința Bisericii,

- cf. 1 Cor. 15:17, 20-21).

- rugăciune (deci depinderea Bisericii de El cf. Fapte 2:42)

Apostolul Pavel. Viața de rugăciune a apostolului Pavel este foarte complexă. El nu disociază, ca și Mântuitorul Isus, rugăciunea de actul înțelegerii, trăirii și vestirii Cuvântului (Efes. 1:17-21). O analiză a vieții de rugăciune a acestui om a lui Dumnezeu, ne revelează următoarele:

- confesarea depinderii de Dumnezeu (Efes. 6:18-20)

- predicarea Evangheliei în locuri specifice - de exemplu în Europa (Fapte 16:13)

- în toate situațiile (Filipeni 4:6)

- în toate timpurile (Efes. 6:18a)

- cu toată intensitatea (Efes 6:18c)
- pentru toți oamenii (1 Tim. 2:1-3)
- pentru toți sfinții (Efes. 6:18f)

A se vedea în învățătura marelui Pavel, o subliniere a cuvântului "tot" în practica rugăciunii sale și în recomandarea pe care o dă sfinților din toate generațiile.

Mărturia Bisericii Universale

Istoria Bisericii Creștine abundă în exemple de oameni ai Cuvântului, care au învățat să depindă de Dumnezeu, prin rugăciune, în vedrea împlinirii lucrării lor. Să urmărim doar câteva exemple, din numele celebre de oameni ai lui Dumnezeu care au excelat în predicarea Scripturilor.

Davis Larsen, profesor de omiletică la Trinity Evangelical Divinity School (în Deerfield, IL), vorbind despre puterea și rolul rugăciunii, scrie:

"Este ciudat că nici un discurs despre predică nu poate avea loc în afara subiectului rugăciunii. Nimeni să nu se considere pregătit de predică, dacă nu s-a rugat..."

Noi nu-L vom putea reprezenta pe Dumnezeu, dacă nu am stat mai întâi înaintea Lui. De aceea, mărturisesc, că este mult mai important pentru mine să învăț un student cum să se roage decât să predice..."¹

E. M. Bounds (1835-1913), a fost omul lui Dumnezeu care a servit drept capelan în timpul Războiului Civil din Statele Unite (1861-1865). Acest om al lui Dumnezeu, avea obiceiul să se roage zilnic între orele 4-7 dimineața, ca apoi să poată predica soldaților mântuirea lui Dumnezeu. Bounds scrie despre rugăciune:

"Tânărul predicator a fost învățat să se reazeme cu toată tăria lui pe forma, gustul și frumusețea predicii lui, ca pe niște aspecte mecanice și intelectuale.

Așa că am cultivat un gust vicios în oamenii care ne ascultă și am sugerat importanța talentului în locul harului, elocvența în locul pietății, retorica în locul revelației, reputația și brilianța în locul sfințeniei... Adevărul este că răspunsul la nevoile actului predicării, este să combinăm abilitatea omiletică cu puterea rugăciunii... Rugăciunea superficială face o predică la fel de superficială..."²

Despre marele expozitor Alexander Whyte (1836-1921 - predicator scoțian) se spune că în urma unui mesaj deosebit de însoțit de puterea lui Dumnezeu, s-a apropiat de el un

ascultător care i-a zis: "Dr. Whyte, așa ați predicat azi, de parcă tocmai ați ieșit din sala tronului Celui Atotputernic". La aceste cuvinte, Dr. Whyte i-a răspuns: "Să știi că ai dreptate, tocmai mă întâlneam cu El în rugăciune".³

Despre marele expozitor H.A. Ironside (1876-1951), profesor la Dallas Theological Seminary (USA) și pastor la faimoasa Biserică, Moody Memorial Church din Chicago, se spune că se ruga zilnic o oră, apoi medita asupra cuvântului.⁴ Dr. Ironside obișnuia să spună studenților și păstorilor că "dacă vrei să fii biruitor în public, trebuie să fi mai întâi biruitor cu Dumnezeu în odăiță"⁵.

Charles Finney (1792-1875), a fost omul lui Dumnezeu și teologul creștin care și-a organizat viața după modelul lui Isus. Înainte de a apărea în public ca să vestească Cuvântul, se retrăgea în locuri izolate pentru post și rugăciune. El era convins de puterea rugăciunii. El declară:

"Fără de ea (rugăciune, n.a.) ești așa de slab, ca slăbiciunea în persoană. Dacă pierzi spiritul de rugăciune, nu poți face nimic, sau aproape nimic, deși, s-ar putea să ai abilitățile intelectuale ale unui înger. Fericitul nostru Domn să ne elibereze și să ne păzească de a fi într-o Biserică moartă, condusă de oameni influenți dar care nu știu ce este rugăciunea ... Eu vă spun, ca dacă n-aș avea darul rugăciunii, n-aș putea face nimic."⁶

Predicatorul metodist, englezul William Sangster (1900-1960), considera că un studiu biblic făcut în urma rugăciunii,

face ca predicatorul să devină invizibil, și lasă pe ascultător să-L vadă pe Dumnezeu...

Dacă suntem determinați să facem comparații, atunci trebuie văzut că darurile harului sunt mai mari decât darurile naturale. Este drept că Duhul Sfânt poate să lucreze cu "foarte puținul" nostru, și dacă se urmărește *efectivitatea* și nu popularitatea, atunci ungerea Duhului Sfânt devine darul cel mai mare."⁷

Predicatorul baptist, Dr. George W. Truett (1867-1944) a predicat timp de 46 de ani la celebra First Baptist Church din Dallas, TX. Obiceiul acestui om al lui Dumnezeu era ca în fiecare seară, după cină și pătășie cu familia sa, să se retragă în Biblioteca personală pentru studiu și rugăciune până la miezul nopții. Conținutul rugăciunilor lui era *suflete*, care să se mântuie în urma mesajelor rostite. În istoria acestui om se spune că într-o zi a fost abordat pe stradă de un avocat în criminalistică, un om care venea din când în când la Biserica păstorită de Dr. Truett. Avocatul era un om necredincios, dar îi plăcea stilul predicilor acestui om al lui Dumnezeu.

Întâlnind pe acest pastor, avocatul i-a zis; "Dr. Truett, am auzit că vă rugați mereu pentru suflete, pentru păcătoși; nu știu dacă v-ați rugat vreodată pentru un păcătos ca mine".

La această abordare, Dr. Truett a răspuns: "Vreau să știți că mă rog pentru dvs, pe nume, de ani de zile." Și după ce a spus aceste cuvinte, a scos din buzunar o agendă a rugăciunilor și a arătat acelui avocat, anul, ziua, și restul zilelor decând se roagă pentru el. Mișcat, avocatul s-a întors la domnul acolo în stradă.⁸

Pastorul și evanghelistul internațional, John Stott consideră predicatorul ca pe un tată (1 Tes. 2: 11), care trebuie să se roage pentru Biserică așa cum s-ar ruga pentru familia lui. În gândirea lui Stott, predicatorul trebuie să insiste înaintea Domnului pentru sufletele oamenilor mai mult decât pentru laudele și aprecierile lor.⁹

Profesorul de omiletică de la Universitatea Princeton, Dr. Andrew Blackwood, recomandă studenților și păstorilor o regulă de studiu care să nu o schimbe niciodată, și aceasta este: "Începe, continuă și sfârșește cu rugăciune..."¹⁰

Una din personalitățile proeminente ale predicii contemporane, americane, este dr. John MacArthur, pastor al Bisericii Grace Community Church din Sun Valley, Ca-USA, de asemenea profesor și autor de comentarii biblice. În comentariul despre rolul rugăciunii pentru păstorul contemporan, MacArthur scrie:

"În timpul săptămânii... mă închid la un loc cu cărțile mele... studiez și... comunic cu Dumnezeu în timp ce aplic uneltele exegezei și expoziției... la o comunicare deschisă cu Domnul... Așa caut îndrumarea Lui, îi mulțumesc pentru ce descopăr în Cuvânt, insist pentru înțelepciunea Sa și mă rog să mă înobileze să pot să trăiesc ceea ce învăț și predic.

Sâmbăta seara simt o dorință arzătoare să mă rog. Înainte ca să mă culc... revizuiesc încă odată notițele mele. Apoi, i le ofer Domnului în rugăciune, pentru aprobare, rafinare și claritate.

Duminică dimineața, mă scol în același duh de rugăciune. Sosesc devreme la Biserică și petrec un timp... în rugăciune, apoi îmi chem pastorii și boardul să se roage cu mine pentru rostirea mesajului. Duminică după-masă urmez aceeași procedură de revizuire a mesajului cu rugăciunea..."¹¹

Lista marilor expozitori ai Cuvântului, care au depins de Domnul în rugăciune este impresionantă. Studentul în omiletică își poate formula un model de rugăciune personală, învățând din pilda acelor oameni ai lui Dumnezeu, citați în acest curs. Să concludem această listă citând pe prințul expozitorilor, Charles Spurgeon (1834-1892):

... lucrătorul creștin, trebuie să se roage neîncetat (1 Tes. 5:17). Toate bibliotecile noastre și toate studiile noastre pălesc pe lângă experiența din odăiță. Noi creștem,

devenim tari și biruitori prin rugăciunea din odăiță... căci, nimic nu te poate face mai potrivit să predici decât o coborâre de pe muntele unei proaspete întâlniri cu Domnul. Niciunul dintre noi, nu este atât de capabil să convingă omenirea dacă nu s-a luptat cu Dumnezeu în favoare ei. ¹²

Un cuvânt pentru Biserică

Expozitorul Cuvântului nu este și nu trebuie să fie singur. El slujește un Dumnezeu care-l împuternicește și o Biserică plină de oameni care nu așteaptă numai de la omul lui Dumnezeu, ci pe lângă a-i purta de grijă în nevoile materiale, se roagă pentru el.

Când evanghelistul Dwight L. Moody (1837-1899) pleca în misiune, cerea colaboratorului său Reuben A. Torrey (1856-1928), să-l poarte în rugăciune și să ceară studenților școlii pe care o conducea să mijlocească înaintea Domnului pentru el.¹³ La rândul său, când Torrey a evanghelizat în Australia, 21 de grupuri de rugăciune au fost formate în diferite orașe, ca să poarte în rugăciune pe omul lui Dumnezeu și evenimentul evanghelizării. Rezultatul a fost că sute de suflete au găsit pe Domnul. ¹⁴

Acest autor, este martor la lucrarea de mijlocire a Bisericii pentru reușita evanghelizării. În timpul unei evanghelizări în două Biserici din Ardeal, experiența acestui autor a fost următoarea: În prima Biserică în care a predicat, oamenii au venit ca spectatori și să vadă un om. Și au văzut ce au dorit. În cea de a doua, păstorul Bisericii i-a spus: "Frate Gog, noi suntem aici înaintea Domnului. De trei zile suntem în post și rugăciune pentru ca Domnul să vă însoțească cu har și putere!" Nu este greu de imaginat felul în care a decurs serviciul divin care a urmat!

Expozitorul Cuvântului lui Dumnezeu trebuie să se roage de unul singur, dar în acelaș timp, va trebui să învețe Biserica lui Dumnezeu să se roage pentru el (Efes. 6:18-20)

Note bibliografice

Cap. 6

1. David Larsen, *The Anatomy of Preaching. Identifying the Issue in Preaching Today* (Grand Rapids: Baker, 1989), 53-54.

2. E. M. Bounds, *Power Through Prayer* (Grand Rapids: Baker, n.d.), 74.

3. G.F. Barbour, *The Life of Alexander Whyte* (New York: George H. Doran, 1923), 296-297.

4. E. S. English, *H. A. Ironside, Ordained of the Lord* (Grand Rapids: Zondervan, 1946), 176.

5. H. A. Ironside, *Praying in the Holy Spirit* (New York: Loizeaux, n.d.), 59.

6. L.G. Parkhurst, *Charles G. Finney's Answers to Prayer* (Minneapolis: Bethany, 1983), 126-127.

7. William Sangster, *The Approach to Preaching* (London: Epworth, 1951), 18.

8. Joe W. Burton, *Prince of the Pulpit* (Grand Rapids: Zondervan, 1946), 26.

9. John Stott, *The Preacher's Portrait* (Grand Rapids: Erdmans, 1961), 98-99.

10. Andrew W. Blackwood, *The Preparation of Sermons* (New York: Abingdon, 1948), 36.

11. John MacArthur, "Personal letter" in *Expository Preaching*, 16 January 1991.

12. Helmut Thielike, *Encounter with Spurgeon* (Philadelphia: Fortress, 1963), 117.

13. R.A. Torrey, *Why God Used D. L. Moody* (Chicago: Moody, 1993), 16-17.

14. Roger Martin, *R. A. Torrey, Apostle of Certainty* (Murfreesboro, Ten. : Sword of the Lord, 1976), 139.

INTRODUCEREA PREDICII EXPOZITIVE

Se spune despre marele scriitor american Ernest Hemingway, că cea mai dificilă parte a romanelor și nuvelor, sale era scrierea introducerii. Predicatorul creștin poate avea aceeași dificultate.

Deși având multe sugestii pentru o introducere reușită în predicarea mesajului creștin, homileticienii nu au ajuns la o concluzie unanimă despre felul și natura introducerii predicii. Chiar marii predicatori au diferit în procedurile de introducere, au excelat, iar alții, în ciuda faimei lor printre predicatori, au demonstrat introduceri mediocre. Un membru al unei Biserici americane, povestea prietenilor lui:

Ați văzut vreodată o coridă în care taurul este gata de asalt asupra steagului roșu al matadorului? Acesta se mișcă încoace și încolo foarte nervos, adulmecă aerul, scormonește pământul cu copitele, apoi în final, fixează ținta sa și se repede asupra ei cu patimă. Așa este pastorul nostru în primele minute ale predicii sale. Odată ce își dă drumul, este numai aur, dar, oh, agonia începutului, - pentru el și pentru adunare...¹

Despre marele predicator Robert Murray McCheyne (1813-1843 - Scoția), se spune că introducerea în predicile sale era slab construită, nereușită chiar. Despre cardinalul catholic John Henry Newman (1801-1890 - Anglia), un mare expozitor al Cuvântului, contemporanii săi spuneau: "trei lucruri ne impresionează la predica lui. Primul, introducerea lui directă. Apoi, el procedează imediat la expunerea subiectului și în urmă, concludere la fel, direct, ca în introducere."² Despre marele G. Campbell Morgan, autorul Alexander Gammas, scrie: "Morgan se prezenta rigid și neîndemânatic la începutul predicii lui. Dar odată intrat în subiectul său, se producea o adevărată transformare. Omul nostru apărea strălucitor și emanând energie sfântă".³

Karl Barth, considera partea de dinaintea serviciului divin, drept introducere la predică, de aceea proceda direct la actul predicării fără o introducere prealabilă. Despre Llyod-Jones, (1899-1981), succesorul lui Campbell Morgan, la amvonul faimoasei Westminster Chapel din Londra, teologul James I. Packer scrie, evaluându-l:

La început, el anunță textul, de obicei cu o formulă variată: "O să vă rețin atenția azi, asupra...". Formula însemna

exact ce spunea. Llyod-Jones este un predicator expozitiv și textual și scopul său era să ne facă atenți asupra mesajului din textul pe care-l predica. Apoi, el, începe să vorbească despre o anumite problemă a vieții, or un gând anumit, sau despre o idee izvorâtă din nevoia congregației, ideie despre care textul va vorbi în momentul oportun; sau, obișnuia să sublinieze un anumit adevăr din text, care se vede în viața contemporană. Stilul acestui minut introductiv era conversațional, neformal și nedezvoltat, și totuși foarte serios, vorbind ca un businessman. Imediat erai determinat să vezi încotro se duce și că, percepția lui despre viață merita toată atenția noastră.⁴

Adevărul pe care expozitorul Cuvântului trebuie să-l cunoască, este că primele trei minute ale predicii sunt cruciale în determinarea efectivității predicii. Introducerea trebuie să fie consistentă cu mesajul predicii și poate fi formulată fie la începutul construirii mesajului biblic, or cel mai efectiv, în urma scrierii complete a schiței sau mesajului scris.

Introducerea va clarifica scopul mesajului

Aceasta va crea în audiență un sens acut al urgenței, autorității și vulnerabilității personale.

Introducerea va fi întotdeauna inclusivă, predicatorul nu va vorbi deasupra sau de pe un piedestal *pentru ei*, ci se va include și pe sine.

Pastorul presbiterian, capelan al Senatului Statelor Unite și autor de cărți cu conținut omelitic, dr. Llyod John Ogilvie, propune zece elemente esențiale ale unei introduceri reușite pentru predica creștină.⁵ Acestea sunt următoarele:

1. Folosirea unei povestiri scurte din viața personală, urmată de o aplicație imediată la pasajul și mesajul de predicat

Exemplu - Azi voi începe prin a vă relata o experiență avută în timpul vizitării unei Biserici După rânduiala acestei Biserici care urmează o tradiție iudaică de enunțarea unui adevăr divin și apoi urmat de un răspuns în cor al poporului (Exod 15:21-26 ; 1 Sam. 18:7 ; Deut. 27:11-26 ; Ps. 118:1-4), păstorul trebuie să înceapă serviciul divin

adresându-se audienței sale cu cuvintele: "Domnul să fie cu voi", iar audiența trebuie să-i răspundă: "Și cu sufletul tău". Pastorul a rostit cuvintele introductive, dar din cauza unei defectiuni în microfonul de la care vorbea, nu a fost auzit de public. Atunci pastorul s-a întors către tehnicianul de la stația de amplificare, care tocmai a sesizat inconveniența și a reglat microfonul. Pastorul a zis către tehnicianul de la stație: "Ceva e rău cu microfonul acesta!"

Dar microfonul a început să emită în timpul observației lui, iar audiența care a auzit ceva, puțin neobișnuit de tradiția pe care o știa, i-a răspuns: "Și cu sufletul tău!"...

Urmează să facem aplicația. Oare nu tot așa se întâmplă și cu noi cu fiecare? Ceva este rău cu sufletul nostru, de aceea ne vom întoarce la Cuvântul Scripturii pentru a învăța cum să ne vindecăm sufletul...

2. Folosirea unei istorii reale din viața de fiecare zi, urmată de aplicația practică la mesajul ce urmează să-l prezentăm.

Exemplu - Un pastor a fost invitat să predice într-o Biserică dintr-un oraș vecin. Persoana care l-a introdus adunării, a procedat la următoarea prezentare:

"Azi, avem în mijlocul nostru pe cineva care este în stare să ne impacteze viețile". (La aceasta musafirul a început să se simtă foarte neconvenabil). "El ne va oferi speranță, încredere în noi și putere să trăim o viață nouă!"

(Musafirul s-a simțit pus într-o situație dificilă, așteptările create de prezentator în audiență, erau prea mari).

"Întâlnind această persoană, o să însemne pentru oricare dintre noi, o influență pentru o viață într-o nouă direcție. Numele acestei Persoane este ... Isus Christos, iar

oaspetele nostru, pastorul ... ni-l va prezenta pe Cel ce va vorbi vieților noastre..." În adevăr, cine este adecvat să influențeze omenirea spre o viață nouă? Nimeni în afară de Domnul Nostru Isus Christos, de aceea mesajul meu se va intitula "Isus și viața cea nouă!..."

3. O anecdotă sau o parabolă din viață sau din istorie, care să ducă la înțelegerea ideii centrale a mesajului.

4. O enunțare directă a unei propoziții din textul citit, propoziție care sumarizează

conținutul mesajului.

Exemplu - Predicând din Marcu 4:21 - "El le-a mai zis: "Oare lumina este adusă ca să fie pusă sub baniță, sau sub pat? Nu este adusă ca să fie pusă în sfeșnic?" - Introducerea directă care se poate formula va fi aceasta: "Frați și surori, citind pasajul acesta, ne putem întreba cu adevărat: se pune oare lumina sub pat?" - apoi, aplicația: "Cu siguranță că nu! Locul luminii este într-un punct vizibil de toți. De aceea, haidem să urmărim împreună un subiect special, intitulat "Unde este lumina mea?"..."

5. Folosirea unei referințe cu caracter de simpatie pentru o nevoie care există în adunarea locală - urmată de o frază de tranziție spre mesajul central.

Exemplu - În biroul unui pastor sau consilier de familie s-a prezentat recent o pereche, într-o stare emotivă în note acute; cei doi s-au așezat unul la un capăt al canapelei din biroul pastorului, iar celălalt la celălalt capăt. După ce pastorul i-a invitat să vorbească, soțul din această pereche a început o tiradă de acuzații împotriva soției sale. Aceasta îl asculta resemnată. După câteva minute însă, nemai putând să îndure umilirile lui, s-a ridicat în picioare și s-a dus în dreptul lui zicându-i cu un glas tremurător, dar hotărât: "Oare ce te-ar putea mulțumi pe tine în căsătorie?"... urmează enunțul cu ton de simpatie: "Da, în adevăr, oare nu este aceasta o întrebare fundamentală în familie? ce ar trebui să satisfacă familiile noastre? Mai repede sau mai târziu va trebui să descoperim că nimic și nimeni, afară de Isus Christos, care poate să ne satisfacă cele mai ascunse și mai adânci nevoi! Și când El o face, suntem în sfârșit eliberați de noi înșine să vedem că slujirea partenerului de viață este mai de preț decât ținerea în socoteală a deficiențelor lui/ei! ..."

6. Prin povestirea dramatică, intensă a unei istorii sau a unui eveniment biblic și aplicația la mesajul care urmează.

7. Enunțarea directă a unui eveniment contemporan cu impact între oameni și aplicația la textul biblic.

8. Introducerea prin folosirea directă a unor întrebări aplicabile majorității.

De ex: "Ați avut, vreodată experiența sau senzația că..." - și această întrebare trebuie urmată de un răspuns conclusiv și inclusiv: "Sigur că ați avut! Cine n-a trecut măcar odată pe aici...?"

9. Introducere prin enunțarea unui adevăr care este inclus și în paragraful citit.

10. Reamintirea unui eveniment care nu s-a stins din memoria audienței; urmează apoi aplicația la text.

Homileticianul Robert J. McCracken, pastor al mării Biserici The Riverside Church în New York City, comentează asupra introducerii predicii:

Experinența m-a învățat că introducerea ia timp... Am scris și rescris introducerea din nou și din nou. Apoi am văzut că odată satisfăcut cu introducerea, restul predicii poate fi făcut cu ușurință. Introducerea ia timp pentru că în acest punct trebuie să se ia în considerație stilul. O propoziție introductivă, bine construită, este ca o unealtă bine ascuțită. Dacă predica este introdusă cu propoziții concise și clare, va stârni interes și va persista în memoria audienței... Care sunt cerințele pentru o introducere bună? Niciodată să nu fie lungă. Orice tendință de a deveni largă sau un discurs, ca și când tot timpul este la dispoziția noastră, trebuie respinsă. Trebuie să ajungem la subiect, imediat. Trebuie să fie atât de interesantă cât putem noi s-o facem. ⁶

Studentul în omiletică, va urmări varietate în construirea introducerii predicii. De asemenea va citi și va asculta continuu pe mării predicatori ai timpului trecut (casete audio, cărți) și ai timpului său pentru a rafina continuu acest aspect esențial al predicii.

Note bibliografice

Cap. 8

1. Anonim. As heard by Lazăr Gog. n. d.
2. Clyde E. Fant, *A Treasury of Great Preaching* ed. William M. Pinson (Dallas: Word Publishing, 1995), 3-44.
3. Alexander Gammis, *Preachers I Have Heard*, quoted in William M. Pinson, *A Treasury of Great Preaching*, vol. 8, 1995, 12.
4. Ibid., vol. II, 269-270
5. Lloyd John Ogilvie, "Introducing the Sermon" *Handbook of Contemporary Preaching*, Michael Duduit, ed. (Nashville: Bradman, 1992), 175-187.
6. Robert J. McCracken, *The Making of the Sermon* (New York: Abingdon, 1956), 91-93.

CORPUL PREDICII EXPOZITIVE. METODE DE EXEGETICE DE INTERPRETARE A TEXTULUI BIBLIC

Ani de-a rândul, forma propriu-zisă a unei predici a însemnat trei idei sau puncte principale și o ilustrată sau două. Este aceasta forma sau corpul unei predici? Greu de răspuns! Căci predica în această formă este logic construită, ușor de memorat de către predicator/expozitor și ușor de asimilat de către audiența căreia îi este adresată. Pe de altă parte, același stil și format duce la obișnuință, rutină și plictiseală. Homileticianul David Buttrick observă:

Ani de-a rândul, predicatorii au discutat despre construcția punctelor/ideilor din predici. Cuvântul "punct" este particular; acesta implică rațiune, indicare la distanță, o anumită obiectivitate. Desigur, decade de-a rândul, predicatorii au presupus că "acolo undeva", sunt adevăruri fixe spre care să se indice.¹

Aparte, de felul în care sunt organizate, predicile trebuie să urmeze o logică bine definită.² În gândirea unor homileticieni, predica trebuie să fie organizată logic în jurul unui conflict, subiect, idee sau, trebuie să fie o narațiune sub forma unei povestiri.³ De la bun început se poate concluda că o încercare de definire a felului în care să se organizeze corpul predicii este lipsită de succes. Aceasta, pentru că, forma a trei puncte și o ilustrație poate și da rezultate excelente în cele mai multe împrejurări. Autorul Clyde Fant este corect când observând aceste varietăți ale formei predicii, scrie:

Dacă o anumită formă se potrivește înțelesului mesajului predicii, dacă aceasta urmează metode logice și corecte pentru redarea teologiei pasajului, și dacă această formă face relevantă revelația Scripturii pentru audiența contemporană - atunci, structura predicii, este bună, indiferent de aranjamentul sau forma ei.⁴

Pe lângă forma predicii, limbajul ei, ilustrarea și prezentarea acesteia vor contribui în parte la succesul ei. Cuvântul de ordine în acest punct al aceluși studiu al formei predicii este *varietatea*. Studentul în omiletică va fi flexibil la folosirea cât mai variată a formelor de predică or la folosirea unui stil clasic, dacă acesta potrivește cu stilul său. Predicatorul și autorul creștin James Earl Massey notează:

Foarte multe voci se ridică azi, sfătuind ca formele și metodele vechi de predică trebuie adaptate în interesul unei

varietăți cât mai mari ca să cuprindă un public cât mai larg. Trebuie să se spună multe despre mișcarea formei predicii dincolo de stereotipele cunoscute... dar când aud discuție despre un anumit fel de predică, sau expoziție a Cuvântului care acum este demodată, nu pot să nu-mi amintesc ceva despre compozitorul Richard Wagner, care ascultând o lucrare a compozitorului Johannes Brahms, intitulată *Variațiuni și Fugă pe o Temă*, remarcă, deși nu era mare admirator al lui Brahms: "Piesa lui Brahms este o prelucrare romantică a unei compoziții a lui Handel. Prelucrarea lui arată că unul care știe ce să facă cu formele vechi nu greșește și nu plictisește." ⁵

Particularități în forma predicii

Succesul cel mai mare al predicii este dat de construcția ei. ⁶ Două aspecte esențiale trebuie văzute în corpul oricărei predicii:

1. Ideea centrală

Nici un predicator nu poate construi o predică până nu are bine definită ideea centrală pe care și în jurul căreia să-și construiască mesajul. ⁷

2. Scopul sau intenția

Ce urmărim să realizăm prin mesajul pe care îl vom predica?

Dintre calitățile pe care trebuie să le îndeplinească o schiță bună de predică, trei sunt esențiale:

a) Unitatea

Toate ideile predicii trebuie să fie controlate de ideea centrală:

Exemplu Text: Ioan 3:16

Ideea centrală: Dragostea lui Dumnezeu este universală

- A. Dragostea Lui este sacrificatoare
- B. Dragostea Lui este nediscriminatorie
- C. Lumea este într-o stare de pieire
- D. Dragostea Lui este cu scop

Observați că punctul/ideea C, deși corectă ca afirmație, deși parte din text, nu-și are

locul în contextul ideii centrale care privește universalitatea dragostei divine și nu particularitățile lumii noastre.

b) Balanță

Ideal este ca fiecărei idei din predică să i se acorde spațiu și timp egal de prezentare.

c) Miscare

Predica trebuie să meargă lin spre un climax. Fiecare, punct principal va conduce logic la următorul. Homileticianul Fred Craddock consideră că un predicator bun trebuie să zidească o puternică anticipare spre un climax în audiență. El spune: "Dacă predicatorul a spus totul în introducere sau după 10 minute în procesul expunerii predicii, la ce bun să-l mai ascuți, și ce să mai ascuți de acolo încolo?"⁸

Potrivit profesorului universitar dr. Hugh Litchfield de la North American Baptist Seminary, în Sioux Falls, South Dakota, următoarele douăsprezece aspecte speciale trebuie să stea în atenția predicatorului / expozitorului, în procesul construirii corpului predicii:⁹

1. Punctele predicii nu trebuie să fie egale cu teza sau ideea centrală a predicii. Acestea sunt subordonate ideii centrale.
2. Nu lăsa ideile predicii să se înstrăineze de teza principală. Păstrează-le unitare.
3. Nu construi idei lungi. Fă-le simple, asimilabile.
4. Subdiviziunile ideilor centrale trebuie să urmeze textul sau să fie în armonie cu textul.
5. Fiecare idee centrală trebuie să fie un enunț nu o întrebare... căci ideile centrale ale predicii trebuie să răspundă la întrebările ascultătorilor, nu să ridice noi întrebări.
6. Fii atent să nu se suprapună ideile centrale. Fiecare idee trebuie să fie una de sine stătătoare, dar în armonie cu întregul predicii.
7. Evită pe cât posibil aliteratia sau repetarea exagerată a unor diminutive or jocuri de cuvinte. Ex. "Oh, binecuvântata, neegalata, sfânta, singura dătătoare de viață, inestimabila Biblie!"...
8. Păstrează balanță între ideile centrale.

9. Ca o regulă generală, scrieți ideile centrale sau punctele prediciei în formă completă Organizați-le paralel.

10. Citate din Scriptură nu se vor considera idei centrale.

11. Căutați să folosiți un limbaj contemporan.

12. Nu uitați că ideile centrale din predică au scopul să amplifice, să explice și să demonstreze teza principală.

Metoda exegetico-omiletică de expunere a textului pentru predică

În paginile care urmează din acest studiu al formei prediciei, studentul în omiletică va fi familiarizat cu câteva metode de lucru pe textul Sfințelor Scripturi, în vederea interpretării corecte a mesajului divin.

1. Metoda deductivă

Este tipică predicatorilor a căror gândire este foarte limpede. Caracteristica metodei deductive este ca expozitorul să observe un principiu biblic pe care să-l aplice apoi nevoilor oamenilor. Deci ea constă în *observarea unui principiu general care este aplicat în particular sau specific*.

Metoda în sine se mai numește *metoda silogistică* de la cuvântul grecesc *SULLOGIZOMAI* (în Luca 20:5), a raționa, a deduce. Silogismul este un raționament logic, deductiv, bazat pe trei judecăți, legate între ele și în care vom avea o premiză majoră, una secundară sau minoră și o concluzie care să rezulte din premiza majoră.

Exemplu - Text: Ioan 8:47 - "*Cine este din Dumnezeu, ascultă cuvintele lui Dumnezeu; voi de aceea n-ascultați, pentru că nu sunteți din Dumnezeu.*"

Teza: Testul apartenenței în Dumnezeu

A. Cine este din Dumnezeu ascultă Cuvântul Său

premiza majoră

B. Voi de aceea nu-L ascultați

premiza minoră

C. Deci, voi nu sunteți din Dumnezeu

concluzie

ILUSTRAREA ȘI APLICAȚIA ÎN PREDICA EXPOZITIVĂ

O predică bună, este mai atractivă audienței dacă are și o ilustrație adecvată. Apoi, dacă aplicația practică este făcută la locul potrivit în predică și este la subiect, șansele pentru atingerea scopului propus în mesajul transmis sunt foarte mari. Chiar dacă au fost, sunt și vor mai fi comentarii cu privire la folosirea ilustrațiilor în predică, adevărul rămâne acela că folosirea lor este biblică, este practică, ajută scopului predicii și mai mult decât orice, ilustrațiile își au originea în Dumnezeu și nu în om.

Când El ne-a dăruit Biblia, ne-a dăruit de fapt o carte cu ilustrații! Observând acest adevăr despre Scriptură, profesorul de omiletică Richard Pratt de la *Reformed Seminary* în Orlando, Florida, în cartea sa, sugestiv intitulată *He Gave Us Stories*, scrie: ..."căutând să găsec o formă cât mai academică de interpretare a Vechiului Testament, am ajuns să cunosc mai mult mila lui Dumnezeu, în Christos și să realizez cu convingere, că El ne-a dat multe ilustrații."¹

Pentru profesorul Stephen Brown de la aceeași universitate creștină cu profesorul Pratt, pe care tocmai l-am citat, convingerea personală este că "dacă nu poți ilustra o predică, atunci să nu mai predici."² Despre episcopul anglican Sydney Smith, fondatorul revistei teologice *Edinburg Review*, se spune că unul din prietenii lui apropiați l-ar fi auzit în una din zile vorbind cu Dumnezeu, se pare, și zicând: "Acum, Doamne, am să-ți spun o anecdotă!"³

Rolul ilustrațiilor după cum le este și numele, este să ilustreze, să deschidă inima și mintea, să contribuie la înțelegerea mai ușoară a adevărilor biblice, pe care le aducem în fața audienței căreia îi predicăm.

Surse pentru ilustrații

Unde se poate găsi o ilustrație bună? Ce citim? S-ar putea ca oamenii din adunările noastre să creadă că noi predicatorii citim numai teologie. Ca slujitori ai Cuvântului trebuie să citim tot ce este decent în jurul nostru. Chiar inscripțiile de pe cutiile de ciocolată și de pe panourile publicitare. În felul acesta demonstrăm că trăim în mijlocul oamenilor și suntem interesați de toate preocupările lor.

1. Observația vieții zilnice

Este prima sursă din afara Bibliei, de unde putem culege ilustrațiuni pentru mesaje noastre. Vorbind în fața unui grup de păstori și persoane clericale, episcopul William Quale, încuraja audiența sa asupra importanței observației evenimentelor vieții zilnice, pentru o aplicație practică, ilustrativă în mesajele lor. Quale scrie:

Când predicatorul ajunge să intre în Duminecă, după o călătorie prin zilele săptămânii, oamenii îl întreabă: "Omule al lui Dumnezeu, unde ai fost și ce-ai văzut în timpul zilelor care au trecut, când noi am asudat și muncit din greu?" Atunci predicatorul își va deschide gura și le va zice: "Iată, ce vă voi spune eu, va fi o mică Predică de pe Munte, cum a făcut și Domnul nostru, cu observații din zilele voastre cu soare și cu nori..." Atunci audiența va începe să suspine, să plângă și să râdă, să-și bată piepturile și să strige din adâncul inimii ei: "Omule al lui Dumnezeu! Tu ne spui aceste lucruri? Acuma da, înțelegem că ți-ai împlinit bine slujba. Du-te din nou în mijlocul oamenilor, ascultă-i și observă-i și în săptămâna cealaltă; dar te rugăm apoi, vino din nou și spune-ne ce ai auzit și ce ai văzut".⁴

Cred că ar fi de prisos să adăugăm vre-un comentariu la o ilustrare, recomandare și învățătură ca aceasta a episcopului William Quale!

2. Dialogul cu oamenii

3. Experiențele personale

4. Experiențele semenilor

5. Mass-media

6. Lectura cărților

7. Colecții de ilustrate biblice

8. Din viața și evenimentele Bisericii

9. Natură, știință și istorie

10. Sfânta Scriptură

Când păstorul va folosi ilustrații din viața și evenimentele Bisericii locale, va trebui să aibă grijă să nu apară în fața oamenilor săi ca unul care nu știe ce înseamnă secretul confesiunii și să nu dea pe față tainele membrilor săi. Pentru evitarea acestei situații care ar putea să ducă la cererea de a fi schimbat din slujbă, sau de a fi îndepărtat din acea Biserică, sau de a fi acuzat că "vrea să domnească peste oameni", folosindu-se de slăbiciunile acestora, ca să le închidă gura, păstorul va trebui să obțină permisiunea de a folosi ca ilustrare cazul specific al cuiva, fără să folosească numele acelei persoane sau familii. El poate să-și introducă ilustrarea de acest fel cu expresiile: "Cunosc un caz"... "Cunosc o situație în care..." ; "Acest păstor are cunoștință despre o familie/persoană care..." etc. și să specifice: "persoana în cauză mi-a dat înlesnirea să folosesc experiența ei pentru ilustrare! ..."

Folosirea ilustrațiilor

Opinia cu privire la numărul de ilustrații admise într-o predică, diferă. Cei mai conservatori dintre predicatori, ca unii care nu înțeleg de fapt alcătuirea Sfințelor Scripturi, vor fi împotriva utilizării ilustrațiilor. Alții sunt de părere că o ilustrație bună poate fi suficient într-o predică bună. Pe de altă parte sunt preponenți și practicieni care folosesc câte o ilustrație pentru fiecare punct sau idee principală din predică, plus câte una în introducerea și încheierea sau concluzia mesajului. (Cineva observa că o ilustrație, prin lumina pe care o aduce în înțelegerea adevărilor lui Dumnezeu este similară cu o fereastră. O casă fără ferestre, este o închisoare, un templu al întunericului. O casă cu prera multe ferestre, este un edificiu neproporționat, cu o structură care amenință să se prăbușească în orice moment sau la oricare mișcare de forțe. Probabil că așa este și cu predica. Va trebui o proporție de ferestre, pentru o lumină adecvată. Neputând fi dogmatici, acest autor consideră, din experiența personală de peste douăzeci și cinci de ani de predicare, a Cuvântului, precum și din studii de specialitate, că folosirea a două-trei ilustrate într-o predică este o proporție sănătoasă. De asemenea, nefolosirea ilustrațiilor în anumite mesaje, trebuie să fie compensată de greutatea argumentelor scripturale practice folosite, precum și de măiestria în aplicațiile practice pe care un predicator trebuie să le facă. Să urmărim în continuarea lecturii despre ilustrarea predicii, în particular a celei expositive, câteva aspecte esențiale despre acest aspect al lucrării pastorale:

1. Nu irosiți ilustratele bune

Adică, nu le spuneți pe "toate" într-un singur mesaj, nu spuneți sau fostiți o ilustrată bună cu scopul de a o face mai bună decât ideea principală pe care trebuie să o suporte.

2. O ilustrație bună poate suferi din pricina unui ilustrator neîndemânatic

Deci, exersați în singurătate arta povestirii unui fapt, eveniment, experiență etc. Consultați-vă cu un prieten, cu soția, cu familia și edificați-vă în arta povestirii. Când o ilustrație este prezentată în fața oamenilor, predicatorul trebuie să trăiască ce povestește, trebuie să determine audiența să se simtă în mijlocul evenimentului povestit, ca parte participantă în el.

3. Se opinează că locul cel mai bun pentru o ilustrare este în introducerea și în concluzia predicii

Studentul de azi va proba acest adevăr în propria-i experiență predicativă.

4. În general, o ilustrație este una scurtă

Timpul predicatorului la amvon este să expună Cuvântul Scripturii, nu să facă o demonstrație de abilitate în culegerea de fapte și informații.

5. Dacă împrejurarea o cere, dați credit pentru sursa ilustrației folosite

Nu se va exagera în acest fel după modelul: "Fratele.. mi-a spus că fratele... a auzit de la... care s-a întâlnit anul trecut cu unul din martorii... după ce acesta, întâmplător a trecut pe acolo, căci el se găsea în drum spre..."

Nu vă asumați experiența sau cunoașterea personală pentru ce nu vă aparține și nu cunoașteți.

6. Să aveți curajul să împărtășiți ilustrații cu pretenii și colegii voștri

Nu trebuie păstrat dreptul de exclusivitate asupra lucrurilor pe care le cunoaștem. Dumnezeu ne-a dat Biblia, care este revelarea minții lui Dumnezeu.

7. Audiența noastră memorează mai repede o ilustrație decât punctele predicilor

Chiar așa!

8. Ilustrațiile istorice, necesită cunoștințe exacte de istorie

Nu vă hazardați să explicați evenimente istorice pentru care nu aveți informații suficiente. La fel, nu vă hazardați în detalii științifice. S-ar putea ca cineva din audiență să vă pună într-o situație nu prea plăcută!

9. Atenție specială la folosirea ilustrațiilor biblice

Este o tendință de exagerare din partea predicatorilor să ilustreze din Scripturi. Autorul american Jay Adams, chiar dacă exagerează puțin în observațiunile lui, susține următoarele:

Și acum, o ultimă observație. Mulți predicatori, folosesc Scriptura, mai ales Vechiul Testament, ilustrativ. Nu faceți lucrul acesta. Folosiți Biblia tot timpul autoritativ; niciodată ilustrativ. Scriptura nu ne-a fost dată doar pentru a ilustra un punct, ci pentru a face un punct sau o idee. Dacă nu dați atenție acestei avertizări, primul lucru pe care-l veți vedea, este că vă treziți că anunțați idei pe care vreți să le implementați și folosiți Scriptura să vă ilustrați ideile. Cei ce psihologizează Biblia, fac mereu această greșală.⁵

10. Urmărește ca ilustrația să fie pe înțelesul oamenilor tăi.

Nu spune lucruri pe care oamenii să nu le înțeleagă. Ajută-i să crească spre ceea ce vrei să le comunici, și mai ales, creșteți împreună.

Aplicația în predica expozitivă

Prin aplicație, vom înțelege arta legării adevărului predicat de inima și nevoia audienței. Exegetul și homileticianul John Broadus afirma: "Aplicația, în sensul strict al cuvântului, este acea parte, sau acele părți ale discursului, în care vom arăta felul în care subiectul se adresează audienței, ce fel de cereri de instrucțiuni practice le oferă, ce fel de cereri practice exersează asupra lor"⁶

Aplicația poate fi făcută ca o parte conclusivă a mesajului, sau poate fi introdusă ca un segment practic, special, în fiecare din finalul ideilor principale.

Aspecte practice ale aplicației

Să urmărim câteva detalii necesare unei aplicații efective în mesajele noastre.

1. Aplicația va fi "la subiect"

- adică la ce s-a spus
- la cei ce au auzit ce s-a spus

2. Aplicația va fi invitațională

- adică, o chemare la decizie
- o trimitere la acțiune (cf. Luca 15:37)
- o conștientizare că *obiectul* căreia i se adresează este mai important decât subiectul care este auzit!

3. Aplicația va fi motivațională

Scopul final al predicatorului cu audiența sa, este să miște această audiență.

4. Aplicația va fi fie directă, fie indirectă

- ex. Pilda lui Nathan către David. Aceasta este o aplicație indirectă.
- Isus Christos, a făcut de regulă aplicații directe.

Note bibliografice
Cap. 10

1. Richard Pratt, *He Gave Us Stories* (Franklin, Tennessee: Wolgemuth and Hyatt Publishers, 1990), XVI.

2. Stephen Brown, "Illustrating the Sermon", *Handbook of Contemporary Preaching*, Michael Duduit, ed: (Nashville: Broadman, 1992), 199-208.

3. Ibid., 199.

4. Bishop William Quale, quoted from Gerald Kenedy, *With Singleness of Heart* (out of print).

5. Jay Adams, *Preaching with Purpose* (Grand Rapids: Zondervan, 1981), 103.

6. John Albert Broadus, *On the Preparation and Delivery of Sermons*, rev. ed. (Nashville: Broadman Press, 1944), 211.

CONCLUZIA PREDICII EXPOZITIVE

Un început bun, o dezvoltare maestră a corpului predicii, o ungere spirituală aparte, pot fi ruinate de o concluzie mediocră sau chiar nereușită. Predicatorul trebuie să-și ducă până la capăt cu bine misiunea de a învăța pentru creșterea și desăvârșirea sfinților (Efes. 4:12). Exegetul John Stott, amintește expozitorilor Cuvântul Scripturii.

Considerați un privilegiu deosebit să fiți chemați să predicați în lumea contemporană și să fiți expozitorii Cuvântului Biblic! Căci cel ce stă la amvonul Bisericii, are Cuvântul lui Dumnezeu în mâinile sale, Duhul lui Dumnezeu în inimă, poporul Domnului în fața ochilor lui care așteaptă cu emoție să audă glasul Domnului și să-l asculte!¹

Având un astfel de privilegiu, trebuie să știm să concludem mesajul de așa manieră, ca oamenii să fie motivați, Cuvântul să fie relevant iar Mântuitorul Isus să fie glorificat. Campbell Morgan sugerează:

O concluzie, trebuie să concludă. Și ca să concludă bine, trebuie să includă. Ca să concludă perfect, trebuie să precludă (adică să pună o barieră indeciziei, n.a.). Când concludem, atunci concludem. Conducem totul spre un sfârșit. O concluzie trebuie să includă adevărurile care au fost rostite deja pentru impact moral și spiritual; și trebuie să precludă în ascultători orice ocazie de a pierde adevărurile din mesaj.²

Mulți predicatori și de multe ori în experiența fiecărui expozitor, falimentul predicii va consta în concluzia mesajului. Este posibil ca furați de expunerea Cuvântului din timpul predicii, să uităm că trebuie să avem și o concluzie. Marele exeget, Andrew Blackwood comentează pe drept cuvânt când zice: "Pe lângă textul biblic, partea cea mai vitală a oricărei predici este concluzia".³

O ilustrată care circulă anonim sub diferite variante, vorbește cu tâlc despre arta concluderii unui mesaj biblic. Astfel, se spune că o familie se întorcea de la Biserică. Tatăl îl întreabă pe fiul său de nouă ani: "Ei, ce părere ai fiule de noul nostru pastor?" La care fiul i-a răspuns: "Tati, acesta este mult mai bun decât celălalt!" "Dar cum ai ajuns tu

la o astfel de apreciere, fiule" - i-a zis tatăl. "Păi, acesta, când a zis "în concluzie", a conclud, adică a încheiat, pe când celălalt, zicea: "și acum mă voi apropia de concluzie", dar nu știu tati, ce făcea că nu mai ajungea la ea, chiar dacă a zis că este aproape..."

Concluzia poate fi multiplă în scop. Chiar de la începutul pregătirii mesajului, trebuie să se aibă în vedere scopul sau scopurile mesajului și să se construiască cu acel sau acele sfârșituri în minte și inimă.

Scopurile concluziei

1. Să revizuiască sau să sumarizeze conținutul mesajului
2. Să îmbărbăteze audiența spre decizia ce decurge din mesaj.
3. Să realizeze motivația audienței.
4. Să zidească audiența

Lucruri de evitat în concluzie

1. Evită să nu ai concluzie deloc

2. Evită ~~triplă-dublă~~

CONCLUZII DOUBLE

Acesta este un termen tehnic din lumea sportului, în particular a baschetului, care vorbește despre realizările deosebite ale unui jucător în trei categorii diferite ale desfășurării competiției.

Astfel, dacă un jucător de baschet recâștigă mingea de la echipa adversă, apoi o plasează unui jucător care înscrie imediat, acesta a făcut o triplă-dublă, o realizare excelentă.

În predică, în particular în concluzie, o triplă-dublă este un termen peiorativ, nu o laudă. Adică, dacă se spune că acum concludem mesajul, și în realitate expozitorul are două sau trei concluzii, el a făcut o triplă-dublă, un deserviciu audienței, un deserviciu mesajului său.

3. Evită repetarea

Această greșeală nu se referă la repetarea ideilor principale în concluzia mesajului, ci la repetarea aproape încă odată a mesajului.

Complimentul plăcut pe care-l poate auzi un predicator de la audiența sa, poate fi și acesta:" Ați spus ce ați avut de spus, ce trebuie spus, apoi ați stat jos!"

4. Evită post scriptum

Este o greșeală similară cu tripla-dubla, dar diferă de aceasta, prin faptul că în concluzie se aduc idei noi care nu au fost rostite în timpul predicării, sau, mai rău, se face o altă predică.

5. Evită stereotipul

Caută să ai varietate în forma concluziei. Aceasta va conduce la stârnirea interesului în audiență pentru felul în care se va concluda azi, va crea o anticipare sănătoasă în Biserică.

Concluzia care trebuie

1. Sumarizare

Este cea mai des folosită concluzie, într-o predică. Aceasta constă în repetarea ideilor principale cu scop de sedimentare a mesajului în inima și mintea audienței.

2. Ilustrare

O concluzie prin folosirea unei ilustrații este bine venită. Ilustrația, ca o fereastră, va da o nouă vedere a importanței temei centrale și ca o oglină, va ajuta audiența să se descopere în mesaj.

3. Aplicare

În Statele Unite, statisticile arată că 42% din membrii care devin inactivi și părăsesc Bisericile locale, o fac din pricina actului predicii. O concluzie bună printr-o aplicație parțială, va răspunde la întrebările *cum?*, *de ce?*, *cine?*, care se nasc în mintea audienței. Valoarea aplicației, este aceea că aduce mesajul biblic în lumea contemporană nouă.

4. Îmbărbătare/încurajare

Este o metodă de concludere a predicii, veche de când Rusaliile (Fapte 2:37-38). Încurajarea dă impuls sau motivează audiența la acțiune. Andrew Blackwood afirma: "Diferența dintre o predică și un eseu este aceea că eseu

distrează sau creează divertisment, pe când o predică va conduce la decizii și acțiuni morale și spirituale" .⁴

Trebuie ca expozitorul să aibe multă grijă pentru a nu transforma încurajarea în manipulare și intimidare.

5. Versificarea

Uneori concluzia poate lua forma unei versificări adecvată mesajului. Audiența va ști să guste acest fel de concluzie a predicii care a ajuns în inima ei. Valoarea concluziei prin versificare stă în faptul că unii poeți ai trecutului au putut atât de bine și de sugestiv să redea în vers, adevăruri care se aplică lumii contemporane.

6. Textualizare

Este metoda de concludere prin citarea unui pasaj biblic, sugestiv și la obiect. Se va evita citarea unui pasaj care numai tangențial vorbește despre mesajul predicatorului și se va evita explicarea pasajului care vorbește direct la subiect. Valoarea textualizării stă în aceea că predicatorul lasă ca Biblia să aibe cuvântul final în ceea ce s-a spus până în momentul concluziei. Se va evita predicarea unor opinii personale (vezi Rom. 14:22), la care se va căuta un pasaj biblic pentru argumentare.

Concluzia trebuie să fie potrivită momentului, mesajului și membrilor cărora le vorbim.

Concluzia va fi clară, pe înțeles.

Concluzia va fi personală, în final. Oamenii din audiență te vor întreba de unde ai știut problema lor. În concluzie, concludeti!

Note bibliografice
Cap. 11

1. John R. W. Stott, "Christian Preaching in the Contemporary World", *Bibliotheca Sacra* 145, no. 580 (October - December 1998): 370.
2. G. Campbell Morgan, *Preaching* (reprint, Grand Rapids: Baker, 1974), 87.
3. Andrew Blackwood, *The Fine Art of Preaching* (Grand Rapids: Baker, 1976), 125.
4. *Ibid.*, 134.

EXPUNEREA MESAJULUI BIBLIC

Cum să predicăm bine? Cum vom expune mesajul pe care-l avem deja pregătit? Adevărul este că nu avem răspuns pentru aceste întrebări. Succesul nu se poate vinde! Acesta se câștigă în timp, după muncă multă și sudoare. După rugăciune intensă și convingerea de a sta la dispoziția lui Dumnezeu și a Duhului Său cel Sfânt.

Într-o predică bună, mesajul sau conținutul vor da o notă de succes. Altfel, cineva poate fi abil ca Apollo în vorbire, dar dacă nu are conținut nu are ce spune! Or poți să ai conținut, dar dacă este prezentat într-o comunicare defectuoasă, nu s-a realizat nimic bun. Maniera expunerii mesajului biblic va contribui la succesul predicatorului. Homileticianul Jefferson scrie:

Este surprinzător să vezi cu câtă insistență și încăpățânare se cere în Biserică tuturor păstorilor să știe cum să predice. Biserica va ierta aproape toate unui păstor, dar nu și inabilitatea lui de a predica... Nici un om care știe să predice cu zel, putere și har, nu trebuie și nu va sta nici o oră în piața de obște ca să fie trimis la lucru. Bisericile cutreieră țara în căutarea unui astfel de om, și acesta nu poate scăpa de ele dacă este găsit. ¹

Expozitorul deci, trebuie să aibă mesajul cel mai bun și apoi să-l predice cu zel, putere și convingere.

Expozitorul biblic se aseamănă cu un atlet care și-a făcut pregătirile și antrenamentul de rigoare, iar acum așteaptă ziua de mâine pentru competiție. Cea mai dificilă fază de după pregătire, va fi așteptarea pentru concurs, pentru predică.

Inainte de predică

Timpul dintre pregătire și amvon este crucial în felul în care îl vom folosi. Sugerez viitorului predicator următoarele trei aspecte, sau practici ce pot fi aplicate în viața personală, în răstimpul dintre pregătirea predicii și amvon:

1. Meditează

Scopul meditației tale trebuie să fie asupra predicii. Trebuie să vezi actul predicii ca pe jertfa adusă Domnului. Fii pregătit să admiti că fiind

jertfa către El, și că Domnul va fi judecătorul adevărat al mesajului tău. Amintește-ți că tu, ca și Timotei odinioară, ești "*înaintea lui Dumnezeu și înaintea lui Isus Christos...*" (2 Tim. 4:1)

2. Realizează

Ce să realizezi acum înainte de predică? Faptul că mandatul tău să predici este un mandat divin.

3. Practică- obiceiuri sfinte

Găsesc în acest punct al cursului mărturisirea profesorului John MacArthur Jr. foarte concludentă de aceea o voi reda ca atare. Profesorul MacArthur afirmă patru aspecte în preocupările sale dintre încheierea pregătirii mesajului și rostirea acestuia:

1. Prefer să treacă un timp oarecare între scrierea manuscrisului provizoriu (notele exegetice) și scrierea manuscrisului pentru predicat. Aceasta îmi dă posibilitatea să am o înțelegere nouă și proaspătă asupra lui. Dacă este posibil, prefer să treacă o noapte între cele două forme ale scrierii mesajului. Uneori, aceasta nu este posibil, dar chiar în cele mai stringente timpuri, las câteva ore între scrierea celor două forme ale mesajului.

2. Odată ce amândouă mesajele de duminică sunt gata scrise, de regulă, îmi iau Vinerea seara liberă, pentru relax, să-mi eliberez mintea de oboseală și alte stressuri. De obicei, nu mă mai gândesc la predică până sâmbătă în jurul lui 6:PM (ora 18:00).

3. Sâmbătă seara, după ce iau cina, mă retrag în biroul meu de acasă pentru câteva ore și revizuiesc mesajul pentru Duminică dimineața, foarte minuțios. Astfel, mă familiarizez cu el și nu sunt legat de schiță când mă ridic să predic. Dacă voi face anumite corecții, de obicei vor fi foarte minore. Fac același lucru Duminica după masă pentru mesajul de seara. Aceasta mă ajută să am o minte clară. Totul este acum în inima mea...

4. Adorm cu mesajul în mintea mea. Înainte de culcare, mă rog pentru întreg mesajul. Duminica dimineața mă scol să fac același lucru (rugăciune, n.a.). Mă rog pentru mesajul meu și când mă îmbrac, nu las pe nimeni și nimic să mă distragă cu ceva. Prezbiterii Bisericii se roagă cu mine la Biserică pentru rostirea mesajului, apoi mă bucur la închinăciune, după care voi rosti predica. ²

Predicarea propriu-zisă

O predică reușită, începe cu **claritatea conținutului**. Marele expozitor Lloyd-Jones, mărturisește în cartea sa *Preaching and Preachers*:

Obiceiul de atunci în Wales era ca la zile cu evenimente speciale să predice doi predicatori la un serviciu, unul tânăr urmat de unul mai bătrân... Bătrânul păstor din acea zi a fost suficient de amabil să aibe răbdare să mă asculte predicând, și mai ales, pentru prima dată. După serviciu, am fost invitați amândoi, eu și păstorul cel bătrân (care era cu șazeci de ani mai bătrân decât mine) la casa păstorului gazdă, pentru un ceai. Pe drum, păstorul cel bătrân, a vorbit cu mine, încercând să mă ajute și să mă încurajeze. El mi-a zis: "Marele defect al predicii tale, tinerele, a fost următorul: "Ai supraîncărcat audiența, le-ai dat prea mult... I-ai copleșit sperându-i și i-ai lăsat fără să-i ajuți. Vino și la celălalt serviciu să mă ascuți predicând și să observi ce le voi spune. Eu le voi zice un singur lucru, dar în trei feluri diferite." Și exact acest lucru l-a făcut, dar foarte efectiv. ³

Dezvoltă prin urmare, o singură temă în mesajul tău, și dezvolt-o bine.

Urmează, în expunere, pentru reușită, **un limbaj clar**. De exemplu, dacă știi că zece oameni din audiența ta nu vor înțelege cuvântul "futuristic", folosește cuvântul "viitorist". În acest punct al expoziției biblice, Morgan comentează:

Vă vorbesc să fiți reali, clari. Un foc pictat nu arde niciodată și un entuziasm imitat, este cel mai gol lucru ce se poate auzi și vedea într-un predicator. Când mă gândesc la predicator și la mesajul său... mă întreb câteodată, de ce nu poate acesta să fie consumat de propriul său foc, și de cuvintele venite de sus... ⁴

Teologul Walter Kaiser, adaugă:

De la începutul și până la sfârșitul predicii, puterea textului și a lui Dumnezeu care vorbește

prin acel text, trebuie să domine ființa predicatorului. Cu puterea arzătoare a celui adevăr în inimi și pe buze, toate cămările inimii, toată emoția și toată voința trebuie să fie captivate de adevăr și să se vadă în izbucnirea de bucurie și sinceritate prezența Duhului Sfânt în Cuvântul rostit. La o parte cu mediocritatea, somnolența, plictiseala și oratoria demagogică oferite ca substituții pentru Cuvântul Domnului cel viu și puternic. Dacă acest Cuvânt al lui Dumnezeu nu mișcă pe predicator și nu-l umple ... cu dorință intensă de a glorifica pe Domnul și de a face voia Lui... cum vom aștepta să vedem un efect în audiență?⁵

Ascultând de acești giganți ai Cuvântului și teologiei, se poate merge pe drumul unei predicări efective, care va fi de fiecare dată mai bună.

Autoritatea este un ingredient al vorbirii care va reține atenția audienței. Despre Mântuitorul Isus se spunea cu reverență de către contemporanii Săi că "El îi învăța ca unul care avea putere/autoritate (de la grecescul EXOUSIA), nu cum îi învățau cărturarii lor." (Matei 7:29). Dar cum se capătă autoritatea? Țipând, strigând, imitând, artificii teatrale? Nicidecum!

Autoritatea se capătă prin:

Character (1 Tim. 4:16)
câștigarea unui nume bun (Prov. 22:1a)
predicând mesaje biblice (Evr. 4:12)
stimând mandatul divin pe care-l avem de a predica (Mat. 28:19-20 ; Marcu 16:15 ; 2 Tim. 4:1-2).

Din nou să cităm pe Morgan, în acest sens:

Predicatorul să nu se adreseze niciodată mulțimii uitând că citadela supremă ce trebuie s-o cucerească, este cea a voinței umane... Predicatorul vine cu vestea bună, dar el nu vine cu ceva ce se poate comercializa. Mesajul său are în el ceva de nerezistat, deoarece mesajul său vine de la Marele Împărat...⁶

Secretul cel mai mare al succesului expuneei predicii va fi în final dat de **Duhul Sfânt**. Apostolul Pavel scria Corintenilor: ..."învățătura și propovăduirea mea nu stăteau în vorbirile înduplecătoare ale înțelepciunii *ci într-o dovadă dată de Duhul și de putere*, pentru ca credința voastră să fie întemeiată nu pe înțelepciunea oamenilor *ci pe puterea*

lui Dumnezeu". (1 Corinteni 2:4-5).

Metode de predicare

Cât privește expunerea propriu-zisă a predicii, se practică patru metode diferite, fiecare pastor/predicator fiind tributar și confortabil uneia dintre ele.

1. Metoda citirii predicii

2. Metoda recitării predicii

Schițe sau întreg mesajul scris au fost memorate

3. Extemporizarea predicii → *IMPROVIZAREA* ^{parțială}

Folosirea unei schițe care cuprinde ideile principale și subideile, iar mesajul propriu-zis, este extemporaneu (improvizat pe loc).

4. Prezentare liberă

Asemănător cu recitarea, dar fără un efort conștient de a ține cont de schița pregătită în prealabil.

Este recomandat ca predicatorii să-și scrie mesajele sau să le pună pe hârtie sub forma unor schițe ample. Homileticianul Robinson, scrie:

O bună parte a pregătirii pentru expunere stă în folosirea manuscrisului! Pentru mine a scrie o predică, este un mod de a fi. După ce am gândirea clară, expunerea curge natural. Uneori, cele mai mari falimente în expunerea mesajului se datorează faptului că predicatorul nu știe ce trebuie să spună.⁷

Ca să se evite lapsurile, odată ce schița sau corpul predicii sunt scrise, acestea trebuie revizuite și studiate pentru a fi familiar cu ele și liber în timpul expunerii. La aceasta, trebuie adăugat în timpul predicii, trăirea mesajului. Broadus comentează:

Predicarea nu constă numai în vocalizare și verbalizare, ci aceasta cere ca mesagerul să fie implicat, ca unul posedat de mesaj, în plină simpatie cu ce spune, convins de importanța celor afirmate, nu numai repetând cuvinte

pe care le-a memorat... Predicatorul nu trebuie să reprezinte personajul despre care vorbește, să-și însușească gândirea acestuia, ci trebuie să fie el însuși...⁸

Duhul lui Dumnezeu nu va putea folosi un predicator care se chinuie să imite pe alții, și nu stă la dispoziția lui Dumnezeu ca să fie ceea ce Dumnezeu l-a creat. Marele expozitor, Spurgeon, remarca:

Să lăsăm ca fiecare om chemat de Dumnezeu să predice Cuvântul să fie exact ceea ce l-a făcut Stăpânul său... Binele și răul din omul talentat, sunt deopotrivă înșelători când aceste calități sau defecte, devin obiecte servile pentru imitație; binele, când este copiat cu servilism, devine formalism exagerat, iar răul devine intolerabil. Dacă toți învățătorii noștri ar fi stat la școala lui Isus, am fi scăpat de multe erori.⁹

Vocea. Cât privește vocea predicatorului, cuvântul de ordine este varietate. Elementele care dau varietatea vocii constau în înălțimea ei, rezonanță, inflecțiuni, volum, rapiditatea cuvintelor, ton.

Contactul cu privirea. Nevoia familiarizării cu mesajul înaintea predicării, oferă libertate pentru verbalizare și contact din priviri cu audiența. Acest aspect, personalizează mesajul.

Gesturile. Gesticulația va fi în armonie cu cele vorbite. Lloyd - Jones, declară:

Fii natural; uită de tine; fii atât de absorbit de ceea ce faci, de prezența lui Dumnezeu și de gloria adevărului Său pe care-l predici, încât... uiți complet de tine... Eul este dușmanul cel mai mare al predicatorului, ca a celorlalte oameni ai societății. Și ca să scapi de eul tău, trebuie să fii așa de dăruit scopului tău, încât uiți de tine de-a binelea.¹⁰

Ținuta vestimentară. Aceasta va reflecta solemnitatea momentului și tradiția locului în care se predică (aceasta pentru predicatorii locali).